

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kandidatuppsats 15 hp

“Jag mår bra, allt är perfekt”

*En kritisk diskursanalys i hur Aftonbladet
framställde en terrormisstänkt man*

*Författare: Milly Björkman &
Mi Ståhl*

Handledare: Anette Forsberg

Examinator: Annelie Ekelin

Termin: VT16

*Ämne: Medie- och
kommunikationsvetenskap*

Nivå: Kandidat

Kurskod: 2MK31E

Abstract

Authors: Milly Björkman & Mi Ståhl

Title: “I’m all right, everything is perfect”

Location: Linnaeus University

Language: Swedish

Number of pages: 45

The purpose of this study was to examine how the Swedish newspaper Aftonbladet portrayed a man who was a suspect of preparation of terrorist crimes, in articles published between 19th of November 2015 and the 23rd of Januari 2016. The aim was to get a deeper understanding of the portraiture of the person in question, and to point out existing discourses in the analysed material with the help of critical discourse analysis as explained by Norman Fairclough and his theories about identities, social representation and relations. Theories about social representation and postcolonialism were used as a springboard for the analysis. In the study we found two distinct discourses. The discourse for the period prior the man’s release was clearly influenced by denunciation and alienation, and the one found for the period after the man’s release were welcoming. Conclusions drawn from the study are that Aftonbladet portrays the man in a stereotypical manner, as well as legitimizes their own power of influence.

Keywords

Aftonbladet, critical discourse analysis, post colonialism, social representation, terror suspect

Nyckelord

Aftonbladet, kritisk diskursanalys, postkolonialism, social representation, terrormisstänkt

Innehåll

1 Inledning	1
2 Tidigare forskning	3
2.1 Främmande sidor	3
2.2 Nyheter från gränsen	4
2.3 Stereotyper i förvandling	5
3 Syfte och frågeställning	8
4 Teori	9
4.1 Språket som nyckel	9
4.2 Gruppbildning	10
4.3 Den överlägsna västvärlden	12
4.4 Den egna och Den andra	12
5 Metod och material	15
5.1 Kritisk diskursanalys.	15
5.2 Material och urval	17
5.3 Tillvägagångssätt	19
5.4 Metodproblem	19
5.5 Etik	20
5.6 Validitet och reliabilitet	21
5.6.1 <i>Giltighet</i>	21
5.6.2 <i>Trovärdighet</i>	22
6 Analys	23
6.1 Stred för IS - jagas i Sverige	23
6.2 Bott här i veckor	25
6.3 Faran är inte över	26
6.4 'Aldrig att han skulle hjälpa IS'	28
6.5 X, 22: Jag mår bra	29
6.6 Bjöd in hela bygden	31
6.7 Friades från terror - krävde en miljon	32
6.8 Sammanfattning av resultat	32
6.8.1 <i>Före frikännandet</i>	33
6.8.2 <i>Efter frikännandet</i>	34
7 Diskussion	36
7.1 Identitet	36
7.1.1 <i>X som Den kusliga</i>	36
7.1.2 <i>X som Offerhjärte</i>	37
7.1.3 <i>Andra aktörer</i>	39
7.2 Relationer	40
7.3 Likheter och olikheter	41
7.4 Slutdiskussion	43
7.5 Förslag till vidare forskning	45

Referenser	47
Bilagor	II
Analysmaterial från Aftonbladet	II

1 Inledning

Efter terrordåden den 13 och 14 november 2015 i Paris, blev stämningen orolig även i Sverige. Den svenska säkerhetspolisen höjde hotnivån från en trea, till den näst högsta nivån fyra, på en femgradig skala. Vi såg den 19 november 2015 att man med namn och bild efterlyste en irakisk man misstänkt för förberedelse av terrorbrott på nyheterna på TV, och det visade sig sedan att personen i fråga blev under kvällen gripen av polis. Efterföljande dagar upplevde vi att det rapporterades i många medier om den gripna personen. Nyhetsrapporteringen bestod av allt från företeelser som för misstanken var irrelevanta, till auktoritära uttalanden om situationen från olika myndighetspersoner. Den 22 november blev personen i fråga frikänd från misstanken om förberedelse av terrorbrott, och rapporteringen började då ta en annan form. Nu talade pressen direkt med honom om hur det kändes att vara fri från misstanken.

Vi vill genom vår undersökning få en ökad förståelse för vilka diskurser som var närvarande i Aftonbladets nyhetsrapportering om personen i fråga, och på vilket sätt han representerades i de utvalda artiklarna. Journalistik och nyheter är en social praktik som skapar mening och låter läsaren få en förståelse av världen (Hartley, 1996). Därför anser vi att det är intressant att undersöka diskurser i nyhetstext eftersom de kan grundas i en bakomliggande maktstruktur i samhället. John Hartley (1996) påpekar att nyhetstext är det viktigaste textsystem vi har. Då Hartleys påstående är gammalt kan det självfallet argumenteras för att vi idag har andra textkällor som skulle kunna konkurrera om titeln. Trots att det finns undersökningar som visar att medieföretag som producerar tidningar blir allt mer osäkra ekonomiskt (Novak, 2016) så är det fortfarande många som tar del av tidningars nyhetsjournalistik genom olika plattformar (Findahl & Davidsson, 2015). I en tid när många får sin information från källor som inte har några publicistiska anspråk på sig så har den klassiska journalistiken en viktig roll i att erbjuda korrekt och sann information (Novak, 2016).

Medierna kallas ibland för *den tredje statsmakten* och många litar till dem för att få information (SOU 2005:56), och medieforskaren Ylva Brune (2004) menar att eftersom nyheter har makten att påverka hur läsaren ser på

verkligheten kan det påverka dennes föreställningar om verkligheten och syn på relationer mellan människor och grupper. Gunilla Hultén (2006) förklarar att tidningar bidrar till att skapa idéer om vad Svenskhet är, och samtidigt skapar det uppfattningar om människor med utländsk härkomst. Därför anser vi att det är intressant att undersöka hur en tidning nyttjar makten att forma återgivandet av verkligheten genom representation av fenomen och objekt i nyhetsjournalistik.

För att genomföra vår undersökning använder vi oss av en kritisk diskursanalys, eftersom det är språket i nyheterna vi ämnar undersöka. Vissa diskursforskare hävdar att kritisk diskursanalys är ovetenskaplig eftersom den person som utför den kan bli påverkad av sina egna åsikter (Gee, 2011), men vi anser att det kritiska måste tas med i analysen för att få fram ett riktigt svar. Vi har använt oss av tre grundfrågor som Fairclough (1995) beskriver, och som handlar om *representation*, *identitet* och *relation*, för att kunna identifiera diskurser.

2 Tidigare forskning

Syftet med vår undersökning är att undersöka hur den terrormisstänkte mannen, som vi hädan efter kommer kalla X, representerades i Aftonbladet. Vi har därför valt ut tidigare forskning som berör social representation av "invandrare" och flyktingar i medier. Brune (2004) förklarar i sin avhandling *Nyheter från gränsen* att begreppet "invandrare" genom tiderna har laddats med ett underliggande rasistisk mening, då syftet med ordet har varit att skilja *Dem* från *Oss*. Detta trots att det från början var en beteckning för personer som inte var födda i Sverige. Hon förklarar att det är därför hon sätter citationstecken kring ordet, för att det inte finns ett annat begrepp som är likvärdigt men inte laddat med en negativ antydning (Brune, 2004). Vi kommer därför följa hennes exempel framöver. Vi kommer även använda oss av vissa socialt konstruerade begrepp, och för att poängtera att det är just ett konstruerat begrepp och inte en värdering kommer vi använda oss av versal för att förtydliga detta. Dessa begrepp är *Dem*, *Oss*, *Svenskhet*, *Den egna* samt *Den andra*, och variationer av dessa.

Den tidigare forskning vi utgår från för vår undersökning kommer från två erkända svenska forskare inom vårt valda ämne, då vi anser att de ligger nära vår egna undersökning och ger oss därför en bra utgångspunkt.

2.1 Främmande sidor

Avhandlingen av Hultén berör hur identitet skapas och formas framförallt i en journalistisk kontext, men också i en historisk och lokal kontext. Syftet med hennes studie är att beskriva och analysera representationer av migration och migranter i tre lokala svenska dagstidningar mellan 1945 till 2005. En stor del av avhandlingen kretsar kring hur främlingsskap textualiseras och visualiseras, och studien fokuserar på att undersöka hur nyhetsrapportering om invandring har skapat ett utanförskap samt styrkt nationell, kulturell och lokal gemenskap under 60 år (Hultén, 2006).

Hultén (2006) menar att det är rimligt att anta att nyhetsjournalistikens skildring av invandringen till Sverige samt representationen av personer med utländsk bakgrund sannolikt får betydelse för hur läsarens verklighetsbild ser

ut. Nyheternas porträttering av människor med utländsk härkomst har också en stor betydelse för idén om vad *Svenskhet* egentligen är och påverkar den egna självbilden hos läsaren (2006).

Hultén förklarar att både förutsättningarna för invandringen till Sverige och journalistikens villkor har förändrats, och att dessa två fenomen är beroende av varandra. Att pressen har en stor roll i bildandet av identifiering av "det egna" och konstruktionen av gemenskap förklarar Hultén är viktigt att poängtera, då hon menar att det är ett resultat av en globaliseringsprocess av medier; sökandet efter gemenskap och identitet grundas i många fall i journalistikens verklighetskonstruktioner. Resultatet visar att det igenom hela materialet som undersökts finns en självbild av Sverige som ett godhetens land med välvilliga medborgare (2006).

Hultén (2006) menar att den intensiva kategoriseringen och representationen av människor från "Orienten" bland annat har bidragit till dikotomin mellan Europa och "de andra", och att denna kategorisering har syftet att upprätthålla makten över icke-européer. Vidare förklarar hon att det är en rest från förr som återfinns än idag i bland annat medierapporteringen om migranter, och att avhumaniseringen av dem kan spåras i ett kolonialt perspektiv då kategoriseringen av kulturer och etniska grupper stärker den egna kulturens överlägsenhet.

2.2 Nyheter från gränsen

I sin avhandling tar Brune upp hur svensk nyhetsbevakning representerar flyktingar under tre decennier, samt ger en fördjupad förståelse för hur nyhetsjournalistiken arbetsmönster ser ut gällande berättande och förhållandet till mediernas definition av invandrings- och flyktingfrågor. Genom ett nyhetslogiskt perspektiv analyserar Brune hur det journalistiska arbetet ser ut, till exempel formkrav, regler och ideal. Tesen för avhandlingen är att spillror av nationalistiska diskurser aktualiseras på olika sätt i den nutida nyhetsjournalistiken i förhållande till "invandrare och flyktingar", även när syftet snarare är det motsatta (Brune, 2004).

Avhandlingen är uppdelad i fallstudier i tre delar, baserat på olika material från skilda tidpunkter under perioden 1976 till 2000. I den första delen undersöker och jämför Brune material från våren 1976 och våren 1993, där tre ämnesområden analyseras: flyktingar och flyktingpolitik, brott som tillskrevs flyktingar samt utvisningshot. När materialet från 1993 jämförs med materialet från 1976 ser Brune en avhumanisering av flyktingar och två tydliga tolkningspaket som inte är förenliga där det ena är *flyktingar som hot* och det andra är *flyktingen som offer* för exempelvis utvisning. Del två består av studier av tre enskilda fall av trakasserier med rasistisk bakgrund under åren 1976, 1987 och 1995. Resultatet visar att medierna ofta rapporterar om det som rasistiska brott men reviderar senare uttalandena och kallar istället brotten för en ömsesidig konflikt. Del tre består av undersökningar av hur nyhetsjournalistik konstruerar stereotyper av "invandrare". Materialet är insamlat utifrån val av specifika nyhetshändelser, till exempel våld mot kvinnor eller rasistiskt våld (Brune, 2004).

Ett genomgående tema i avhandlingen är analyser av hur nyhetsmedierna på olika sätt befäster eller upprättar gränser mellan människor, men också om hur idéer om det som uppfattas vara det goda samhället stärks. Samtidigt talar nyhetstexterna om det som de porträtterar som främmande, och avhumaniseringen av Den andra blir påtaglig. Undersökningen visar att generaliseringen är mycket mer närvarande på senare dagar, och att det oftast pratas *om* personerna i fråga istället för *med* dem (Brune, 2004).

2.3 Stereotyper i förvandling

Brune har i en delstudie undersökt hur invandrare och flyktingar från Mellanöstern och Nordafrika behandlats i svensk nyhetsjournalistik från mitten av 1970-talet till mitten av 1990-talet. Författaren har hämtat sitt undersökningsmaterial från svenska storstadstidningar samt några få exemplar av landsortspress, och urklippen kommer från olika perioder under de tre senaste årtiondena. Brune förklarar att de flesta av artiklarna hon har valt ut är av nyhetskaraktär, och hon menar att nyhetsjournalistik präglas starkt av bland annat dagsaktualitet vilket påverkar artiklarnas innehåll till att passa en rutinartad schablon (Brune, 2000).

Brune förklarar att när de stora nyhetsmedierna utgår från samma källor och perspektiv i sin rapportering om flyktingar och migranter resulterar det i en så kallad *offentlig sanning*, vilken sedan sprids vidare med hjälp av andra debattörer, journalister och politiker som använder den som utgångspunkt. Vidare förklarar hon att nyhetsjournalistiken under det senaste decenniet har etablerat en avhumanisering av flyktingar genom att beskriva dem med termer såsom *hot*, *invasion* och *illegalitet*. Brune menar att det är omöjligt att bedöma på vilket sätt nyheternas negativa publicering av flyktingar påverkar människors syn på dem, men hon förklarar att nyheterna i väldigt hög grad är viktiga för ett kulturellt och nationellt identitetsskapande för invånare i ett samhälle. Genom att skenbart avspegla verkligheten så skapar nyheterna också mening i den (Brune, 2000).

Brune (2000) förklarar att nyhetsförmedlingen vanligtvis inte berättar utförligt om människors bakgrund, samt att nyhetsjournalistiken nästan alltid är *etnocentrisk*. Etnocentrism är benägenheten att se sin egna nationalitet och kultur som central, och utifrån det bedöma andra nationaliteter och kulturer med utgångspunkt från det egna kultursystemets premisser och värdesystem (NE, 2016b). Brune (2000) menar att kombinationen av nyhetstexternas form och en etnocentrisk utgångspunkt leder till att "invandrare" och flyktingar nästan enbart syns i samband med händelser som beskrivs med konflikttermer i nyhetsmedier. Det leder även till att det egna samhället står i centrum för nyheter och uppmärksamhet och den egna kulturen blir en måttstock för bedömningen av Den andra. Brune förklarar att i och med att nyhetsjournalistiken fungerar på detta sätt så är det oftast svenska myndigheter och personer som tilldelas epitetet experter som definierar vilka frågor och problem som skall lösas, vilket i sin tur leder till att det blir en felaktig representation. Brune noterar även att språket i till exempel kvällspressen har plockat upp beteckningar från polisen, vilket hon påpekar resulterar i nyheter som både är informationsfattiga och skapar rädsla för det som presenteras som främmande.

Brune sammanfattar att svensk nyhetsjournalistik ofta inte bara är etnocentriskt utan också ser den egna religionen som överlägsen i förhållande till islam, trots att den religion som kontrasteras mot islam inte längre är

praktiserande kristendom. Brune förklarar vidare att tanken på att den egna trosgrunden har moderniserats och islam knappt förändrats är tydligare i nyhetstexter från 1970-talet, medan i nyhetstexter från sent 1990-tal framträder en dikotomi mellan undantagsmänniskorna som har blivit fria som Vi, och De andra som förtrycks och styrs av kultur och traditioner. Brune menar att detta har lett till att kulturrasism har framträtt, vilket hon påpekar har bidragit till en mer aggressiv och kuslighetsskapande nyhetsjournalistik (Brune, 2000).

3 Syfte och frågeställning

Vårt syfte är att undersöka hur nyhetsrapporteringen framställde en terrormisstänkt i Aftonbladet mellan 19 november 2015 och 23 januari 2016. Vi vill få en fördjupad förståelse av hur representationen av en man som misstänktes för förberedelse av terrorbrott såg ut i en av Sveriges största tidningar med hjälp av en kvalitativ kritisk diskursanalys. För att genomföra vår undersökning kommer vi använda oss av begreppen *representation*, *relation* och *identiteter* så som Fairclough (1995) talar om dem, för att analysera och undersöka de utvalda artiklarna från Aftonbladet. Vi har inget generaliserbarhetsanspråk utan vårt mål med undersökningen är enbart att få en fördjupad kunskap för hur diskurserna i rapporteringen såg ut samt peka ut hur de textualiseras.

För att undersöka hur texterna konstruerar representation, relation och identitet, samt för att kunna peka ut hur diskurserna förverkligades i text så kommer vi svara på tre frågor. Således lyder våra frågeställningar:

1. Vilka identiteter konstrueras för den misstänkte mannen, samt för andra aktörer?
2. Vilka relationer mellan de inblandade finns representerade i texten?
3. Vilka likheter och/eller olikheter i rapporteringen finns i nyhetstexterna före respektive efter frikännandet av den misstänkte mannen?

4 Teori

För att få verktyg att analysera och tolka vårt material med, så har vi valt ut teorier som kan hjälpa oss att få en djupare förståelse för konstruktionen av diskurser och beteckningar inom ämnet. Begreppet *diskurs* kan ha olika betydelser, i vår undersökning kommer vi att använda diskurs så som Nationalencyklopedin (2016a) benämner det: en beteckning på en helhet av sammanhängande uttryck, utsagor och begrepp. Exempel på diskurser kan vara den vetenskapliga, feministiska, religiösa, med flera. Vi börjar vår teoriram med att beskriva hur teorin i kritisk diskursanalys fungerar och går sedan över till representation och slutligen postkolonialism.

4.1 Språket som nyckel

Den kritiska diskursanalysen fungerar både som teori och metod, då man ställer upp metoder och teorier för att empiriskt undersöka samt teoretiskt problematisera relationerna mellan social och kulturell utveckling samt diskursiv praktik i olika sociala sammanhang (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Människors förhållande till verkligheten uttrycks genom diskurser, våra ord och tankars innebörd styrs av i vilken diskurs vi befinner oss i. Missförstånd eller oförståelse kan därmed uppstå i kommunikationen med andra som "inte befinner sig i samma diskurs" (NE, 2016a). Marianne Winter Jørgensen och Louise Phillips (2000) menar att lingvisten Norman Faircloughs angreppsätt för kritisk diskursanalys både som teori och metod är den mest utvecklade för forskning om kommunikation, då han har utformat en uppsättning av teoretiska metoder, metodologiska riktlinjer, filosofiska utgångspunkter och specifika tekniker för språkanalys. Vi kommer därför att använda oss av Faircloughs metod och teori för kritisk diskursanalys. Nedan kommer vi redovisa kritisk diskursanalys som teori.

Enligt kritisk diskursanalys är språket en nyckel som används för att konstruera människans världsbild och relationer. Genom att kalla det för ett kritiskt angreppsätt så medger man att det finns en växelverkan mellan vår sociala praktik och vårt språk som vi inte är medvetna om (Fairclough, 1995). Språk är inom kritisk diskursanalys politiskt. Inte så att det är partipolitiskt, utan att språket hela tiden på vissa bestämda sätt bildar det sociala sammanhang vi rör

oss i, vilket således utesluter andra sätt (Fairclough, 1995). Det hävdas att diskursiva praktiker sålunda bidrar till ojämlika maktförhållanden, genom att producera och reproducera dessa förhållanden (Winter Jørgenssen & Phillips, 2000). Kritisk diskursanalys är *kritisk* i den mening att syftet är att belysa den diskursiva praktikens roll i att upprätthålla eventuella ojämlika maktförhållanden (Winter Jørgenssen & Phillips, 2000). Att välja en representation framför en annan kan således vara ett uttryck av makt, då ett påstående som presenteras som sunt förnuft i en text kan hjälpa till att producera eller reproducera maktrelationer (Fairclough, 1995).

Språkdiskursen i alla dess former utgörs alltid av tre grundstommar, och dessa är *sociala identiteter*, *sociala relationer* och *system för kunskap och tro*. Varje liten text bidrar till att forma dessa aspekter av samhället och kulturen, antingen genom att reproducera existerande identiteter, relationer och system eller genom att omvandla dem (Fairclough, 1995). Den underliggande utgångspunkten är att diskursiv praktik samtidigt som den speglar social och kulturell förändring bidrar aktivt till densamma (Winter Jørgenssen & Phillips, 2000). Inom diskursanalys finns också teorin om *antagonism*, en konflikt där olika identiteter eller diskurser slåss och blockerar varandra vilket skapar osäkerhet i samhället. Då sker "den hegemoniska interventionen", där den i maktposition bestämmer vilken identitet eller diskurs som är den överordnade (Gee, 2011).

4.2 Gruppbildning

Inom diskursanalys uppfattas kollektiv identitet och gruppbildning efter samma principer som individuell identitet, och representation är ett betydelsefullt element i gruppbildning (Winter Jørgenssen & Phillips, 2000). Social representation byggs upp av en samling av olika typer av *kollektiv kunskap*, *sunt förnuft* eller *tankesystem* om en grupp av människor, som i sin tur möjliggör klassificering av människor för att kunna jämföra och förklara beteenden (Höijer, 2011). När en grupp representeras framhävs vissa attribut som viktiga och andra attribut förkastas som oviktiga, vilket sedan även appliceras på individen. Liksom med alla gruppbildningar försvinner skillnader mellan individerna, och följaktligen ignoreras de skillnader som finns i gruppen. Det kan få konsekvenser för individen eftersom individen representeras på

samma sätt som gruppen och vice versa, då gruppindelning är politisk i den bemärkelsen (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Teorin om social representation används för att studera hur medierna konstruerar kollektiva uppfattningar om olika grupper. Kortfattat innebär social representation att ett kollektivt meningsskapande resulterar i en allmän kunskap, och att en enda individ skall vara representant för en hel grupp där representanten således personifierar hela gruppen (Höijer, 2011; Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Teorin bygger på att idéer överförs från medierna till samhället där idéerna sedan förändras till vad som anses vara sunt förnuft, där den allmänna kunskapen enar ett samhälle och dess syn på sig själv i förhållande till resten av världen, men konstruerar också ett förändrat mönster för det kollektiva tänkandet (Höijer, 2011; Moscovici, 2000). Ett begrepp som används inom teorin om social representation för att konstruera ett kollektivt tänkande kring något som är främmande är *förankring*. När något nytt eller främmande fenomen uppstår i ett samhälle så producerar medierna en representation av det genom att förankra det i andra liknande sociala porträtteringar. Det vanligaste sättet för medierna att göra något främmande till något bekant är att *namnge* det. Namngivning sker ofta i rubriker i nyhetstexter, och även den mest diffusa namngivningen kan göra det okända begripligt eftersom det placeras i den egna mallen för förförståelse (Höijer, 2011; Moscovici, 2000). Namngivning kan emellertid kopplas till producerandet av stereotyper (Höijer, 2000), och det är något vi kommer gå in närmare på i ett senare avsnitt.

Emellertid går det inte att peka ut logiska och sammanhängande tankemönster som visar på hur social representation konstrueras, utan representationen består ofta av tankefragment och i vissa fall motsägelsefulla idéer (Höijer, 2011). Fairclough (1995) menar att alla medietexter kommer mer eller mindre på samma gång att representera, inrätta identiteter och etablera relationer för de involverade i texten. När en representation används framför en annan i en text så måste man fråga sig huruvida ett underförstått påstående arbetar ideologiskt och på så sätt producerar eller reproducerar maktrelationer. Det är möjligt att värdera valet av representation som ett uttryck av makt, utan att för den delen bedöma sanningshalten i representationen. Trots det kan inte en kritisk analys

genomföras utan att ta hänsyn till frågor om sanning och felaktighet. Då författaren till texten har makten att undanhålla eller belysa vissa delar av en händelse kan en text bli osann genom att all information inte delges eller genom att texten grundas på en falsk grundtanke.

4.3 Den överlägsna västvärlden

Den identitet och självuppfattning som Europas och västvärldens invånare har byggt upp grundas i stor utsträckning i det kolonialistiska mötet med kulturer andra än de egna, och i sin strävan att klassificera världen identifierade sig Väst i motsats till kulturer som var icke-europeiska (Said, 2003). Föreställningen om en överlägsen västerländsk kultur kombinerades med föreställningen om en annorlunda Orient, det som idag kallas mellanöstern, och andra kulturer bedömdes med den europeiska kulturen som måttstock. Det finns skäl att anta att den svenska identiteten och självbilden bygger på den europeiska (Brune, 2000). Postkolonialismens teori är att dessa föreställningar lever kvar än idag och i hög grad fortfarande präglar världen kulturellt (Thörn et al., 1999).

När människor från andra delar av världen flyttar till Sverige blir föreställningen om en nationell gemenskap utmanad. En klassificering av de socialt konstruerade identiteterna svenskar och "invandrare" utgår från idén om Svenskhetens homogenitet och "invandrarskapets" absoluta annorlundahet (McEachrane & Faye, 2001). Tron på att de egna nationella karaktärsdragen är överlägsna kan leda till att andra nationaliteter porträtteras nedvärderande. De egna tillskrivna karaktärsdragen idealiseras samtidigt som andra nationer och etniska grupper nedvärderas, vilket skapar en etnocentriskt inställning (Brune, 2000).

4.4 Den egna och Den andra

Skapandet av stereotyper kan som tidigare nämnt vara en följd av att namnge främmande objekt eller fenomen. Namngivning bör varken vara partisk eller förminskande för objektet eller fenomenet, utan istället bör namngivningen fungera som ett verktyg för att berika objektet eller fenomenet och ge det ett nytt värde och nya dimensioner (Moscovici, 2000). Trots det, är fallet inte alltid så, då objektet kan representeras med redan befintliga stereotyper. Fairclough

(1995) poängterar att risken med stereotypisering i medier är att det kan bli fördomsfullt och ett verktyg för maktutövande. Stereotypisering är bedrägligt på två sätt. För det första, så blir Den andra tillskriven negativa egenskaper som uppfattas naturaliserande, vilket ger egenskaperna en illusion av att vara realistiska. Namngivningen ses därför inte som en social konstruktion, utan att det snarare ses som en sanning, att det *är* så. För det andra, så bekräftar de stereotypa namngivningarna sig själva när de används om och om igen, så till den grad att det anses stämma (Höijer, 2011).

Inom den postkoloniala teorin finns det en tolkningsram som kallas för *vi och dem*, vilket innebär att vissa diskurser förstärker skillnader istället för likheter och på så sätt stärker den västerländske läsarens känsla av tillhörighet till folkhemmet och oförståelse för De andra (Thörn et al., 1999). Brune (2004) kallar detta för *Den egna* och *Den andra*. Det är denna benämningen vi kommer att använda. Tolkingsrepertoarer där människor som är De andra inte bemöts som individer utan endast som ställföreträdare för sin kultur eller etnicitet är exempel på stereotypiseringar (Thörn et al., 1999). Kristina Boréus (2005) förklarar att det går att urskilja fyra sorters diskriminering, där alla sorter är en form av särbehandling med ord, och den mest uppenbara formen av diskriminering med ord är den verbala nedvärderingen. Boréus (2005) menar att nedvärdera verbalt innebär att framställa De andra som underlägsna Oss. Brune (2004) menar att skapandet av en Vi och Dem-mentalitet där Den andras levnadssituation presenteras som underlägsen Den egna fungerar som ett verktyg för att motivera Vår överlägsenhet i relation till Dem.

Boréus menar att den sociala konstruktionen av svenskar och "invandrare" båda kan beskriva den andra gruppen på ett sätt som den beskrivna gruppen inte skulle gå med på, men att det är viktigt att tänka på att "svenskar" oftast har makt över det offentliga samtalet. Det kan i förlängningen leda till att just den bilden blir den allmänt vedertagna. Att hela tiden gruppera människor och använda till exempel benämningen "invandrare" skapar på så sätt en distansering mellan människor (Boréus, 2005). Detta är en viktig aspekt i förhållande till vem och vad som anses hotfullt. Europa och dess invånare har aldrig blivit representerat som hotfullt, utan anses istället alltid vara hotat från olika håll. Genom detta skapas det en miljö där stereotyper och diskriminering

mot De andra legitimeras och normaliseras. Detta kallas för *säkerhetsdiskursen* och den placerar De andra i en uteslutande sfär för att hålla samhällena i väst säkra. De andra pekars ut och beskylls för olika typer av problem och kriser och det kan på så sätt dölja de verkliga problemen i samhället (McEachrane & Faye, 2001). Brune (2001) menar att det i nyhetsjournalistik under en längre tid har funnits en mönsterläggning av unga "invandrare" som ett potentiellt hot mot den svenska välfärden. Även om nyhetsartiklarna i sin kontext må vara sanna, så skapar de tillsammans ett mönster som ger en osann bild av hur verkligheten ser ut. Brune (2004) menar att nyhetsjournalistikens mönsterskapande spelar in i producerandet och upprätthållandet av en mental segregation i det svenska samhället.

Den kusliga är en beteckning som används i brottsjournalistik där utpekandet av *utländskhet, etnicitet, nationalitet* eller *geografisk ursprung* bidrar till att ladda texter med en speciell kuslighet som ska höja nyhetsvärdet. Beteckningar som markerar utländskhet omladdar en onormal scen med nya hot mot ordningen, just för att de kan associeras med det som presenteras som främmande. På så sätt uppstår en kontrastverkan som förstärker läsarens känsla av att tillhöra det normala (Brune, 2004).

Brunes beteckning, *Offerhjälten* beskrivs som en beteckning av den *lilla människan* som slåss mot överheten, vilket kan uttrycka sig som naturkatastrofer, politiskt förtryck eller byråkrati och är ofta i enlighet med det hon förklarar är sagoformens struktur. Det är en etablerad genre i populariserade nyheter och det är hos offren för övermakten som texterna investerar sin sympati. *Hjälparen* är den som granskar och ställer övermakten till svars och är på Offerhjältens sida. Offerhjälten har ofta vissa egenskaper som har stort symboliskt värde, så som hjälplöshet och oförmåga att slå tillbaka, det är också viktigt att motgångarna är utan eget förvållande. Offerhjältens handlingssfär är mycket begränsad och det är i stort sett skurken och Hjälparna som för historien framåt, Offerhjälten ska bara reagera på andras handlingar och i slutet av historien fira ett slags *Bröllop* eller liknande. Brune menar att denna dramaturgi går att likna med sagor, eftersom Bröllopet symboliserar att de inblandade kommer att leva lyckliga i alla sina dagar (Brune, 2004).

5 Metod och material

Nedan redovisar vi för Faircloughs (1995) tankar om kritisk diskursanalys som metod, och hur vi tillämpade dem i vår kvalitativa undersökning. Med en kvalitativ ansats menas att fallstudier genomförs av en specifik händelse, för att kunna urskilja grundläggande förhållanden som textualiseras (Ekström & Larsson, 2010). Då vi syftar till att tolka innebörden i text så anser vi att det är det en lämplig ansats.

5.1 Kritisk diskursanalys.

Eftersom vi hade för avsikt att undersöka vad nyhetstexterna erbjuder undersökte vi hur representationer och identiteter konstrueras, då det är verktyg för att skapa en verklighetsbild i en text. Man kan också ställa frågan om vad effekterna av valet av en viss representation är (Fairclough, 1995), men eftersom vi ville undersöka vad texten erbjuder läsaren, inte vad det erbjudna får för effekter för läsaren, är det en fråga vi valde bort. I kritisk diskursanalys räknas både bild, skriven text och tal som *text* (Fairclough, 1995), och vi har valt att enbart undersöka den skrivna texten (rubriker, brödtext och bildtext) då vi ämnar att undersöka språkbruket och hur diskurser textualiseras.

Den diskursiva praktiken, genom vilken text produceras och konsumeras, bidrar till att konstruera den sociala värld vi lever i, så till vida att sociala relationer och identiteter bildas. Syftet med kritisk diskursanalys är således att belysa den lingvist-diskursiva dimensionen hos kulturella och sociala fenomen (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Vi fokuserade på hur texten konstruerar relationer och identiteter för de inblandade i texten, inte hur texten konsumeras av läsaren då det som tidigare nämnt inte är vad vi ämnade att undersöka. Språk som diskurs ses som både en form av handling där människor kan påverka världen, och en form av handling som är social, inom den kritiska diskursanalysen. Språk skall följaktligen analyseras i det sociala sammanhanget (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Fairclough (1995) menar att den sociala praktiken innebär att den *intertextualitet* som uppstår när medierna täcker en händelse över tid är en del av hur språket i texterna ser ut.

Faircloughs (1995) redskap för att analysera en text är: *interaktionell kontroll* (vem påvisar dagordningen i texten), *ordval*, *grammatik*, *etos* (hur konstrueras identitet språkligt) och *metaforer*. Två viktiga grammatiska element som vi fokuserade på är *transitivitet* och *modalitet*. Winther Jørgenssen och Phillips (2000) förklarar att transitivitet innebär att man undersöker hur fenomen och objekt förbinds, eller inte förbinds, med hjälp av bland annat *subjekt*, *objekt*, en *agent* som är ansvarig samt huruvida det är ett *passivt* eller *aktivt* språk. Ett annat språkligt grepp som ingår i transitivitet är *nominalisering*, vilket är då ett substantiv ersätter hela processen vilket understryker effekten av fenomenet eller objektet. De förklarar vidare att modalitet innebär hur talaren förbinds med sitt påstående, och fokus ligger på talarens instämmande med påståendet. *Sanning* är ett slags modalitet, till exempel huruvida påståendet presenteras som sant eller falskt. Ett annat exempel på hur modalitet konstruerar en social relation är *tillåtelse*, till exempel huruvida den intervjuade tillåts ta plats eller inte. Emellertid så används olika former av modalitet i olika diskurser. Massmedier presenterar ofta sina egna tolkningar som om det vore fakta, till exempel genom att använda objektiva modaliteter istället för subjektiva, vilket både beskriver och gynnar deras auktoritet (Winther Jørgenssen & Phillips, 2000).

De redovisade redskapen operationaliserades så att vi kunde använda oss av dem för att svara på forskningsfrågorna om hur identitet och relation konstrueras i texterna vi undersökte. De operationaliserade frågorna blev således:

- Vem får komma till tals, och på vilket sätt?
- Vad menar texten är det “normala” eller “så saker ska vara”?
- Med vilka ord beskrivs X? Till exempel ordval, subjektivt eller objektivt, passivt eller aktivt?
- Med vilka ord beskrivs andra i artikeln? Till exempel ordval, subjektivt eller objektivt, passivt eller aktivt?
- I vilken kontext återges X?
- Hur framställs journalisterna?
- Hur beskrivs relationen mellan X och andra i texten?

Detta gjorde att vi hade en bra grund att stå på för analysen. Emellertid var vissa av frågorna mer relevanta för somliga av artiklarna, och andra frågor var sålunda inte det.

5.2 Material och urval

Vi har funnit vårt material från Mediarkivet, som är en manuell sökdatabas för tidningar som innefattar ca 500 svenska tryckta dagstidningar, tidskrifter och fackpress. Mediarkivet ingår i Retriver som ägs av den svenska nyhetsbyrån Tidningarnas Telegrambyrå, TT, tillsammans med Norsk Telegrambyrå, NTB. Retriver/Mediarkivet tillhandahålls för forskare via Kungliga Biblioteket och de svenska universitetsbiblioteken. För att avgränsa sökningen på sökmotorn söker man på källa, datum eller sökbegrepp. Sökbegreppen innefattar till exempel de engelska orden AND, OR eller NEAR (Mediarkivet, u.å).

Då vi hade för avsikt att undersöka hur Aftonbladet rapporterade kring gripandet och frikännandet av X under hösten 2015 delade vi upp händelsen i ett *före* och ett *efter*. *Före* är tiden innan X blev frikänd, och *efter* är följaktligen tiden efter han blev frikänd. Den avgränsande punkten är den 22 november 2015 som är datumet då vederbörande blev frikänd. Den första artikeln är tagen ur den tidning som publicerades den 19 november 2015, och den sista artikeln är tagen ur den tidning som publicerades 23 januari 2016. De analyserade artiklarna presenteras i Bilaga 1.

Då vi gjorde en kvalitativ kritisk diskursanalys var det viktigt enligt Mats Ekström och Larsåke Larsson (2010) att vårt urval av artiklar hade så stor variation av innehåll som möjligt. Vi hade bestämt oss för att använda oss av ett strategiskt urval av artiklarna. Då Aftonbladet har varit den tidning av nationell dagspress som hade publicerat flest artiklar rörande vederbörande under tidsspannet 19 november 2015 till dagen för sökningen, som var den 26 april, valde vi att välja artiklar från den tidningen. Vi ville komma åt så många aspekter av det vi ville undersöka som möjligt, samt finna en variation av artikeltyper.

Vid valet av sökord utgick vi från vad vi tidigare hade läst om fallet. Vi började att söka på namnet på personen i fråga i rutan för fritext, med tidsperioden

senaste 365 dagarna, samt valde Aftonbladet i urvalet av tidningar, och fick då 30 träffar. Vi utökade sökningen i fältet för fritext genom att lägga till fraser som “OR hotnivå” och “OR terrorismisstänkt”, och vi fann då ett väldigt stort material med många texter som inte berörde vår undersökning. När vi sökte med namnet på personen i fråga och “OR hotnivå” fick vi 34 träffar. Vi fick då flest relevanta artiklar som föll inom undersökningens ram och vi kunde ringa in det material som vi ville undersöka. Efter att vi hade valt bort de artiklar som inte berörde ämnet eller där X namn var nämnt men inte hade något för undersökningen relevant innehåll återstod 23 artiklar. Exempel på rubriker till sökträffar som vi valt bort är *Mest lästa artiklar* och *Veckan som gick*, eftersom de är en kort sammanfattning av vad som har publicerats i tidningen och således inte har ett innehåll värt att undersöka. Anledningen till varför vi valde att utöka sökningen med “OR hotnivå” var eftersom Aftonbladet inte hade publicerat Xs namn förrän han var gripen, och vi ville undersöka artiklar som handlade om ämnet innan vederbörande nämndes vid namn. Dessa är viktiga för analysen då de spelar in i diskursen och representationen av X även fast hans namn och bild inte var publicerad.

Vi läste igenom alla artiklar och kunde hitta vissa teman som berörde olika diskurser. Vi valde därför att kategorisera artiklarna efter dessa teman för att få en bättre överblick och för att säkerställa att vi plockade ut minst en artikel från varje tema. De teman vi hade var:

- Farlig främling,
- Xs karaktär byggs på vittnesmål,
- X presenteras som Offerhjälte,
- Otydlig diskurs,
- Polisen kritiseras.

I det sista temat *Polisen kritiseras* märkte vi ganska snabbt att artiklarna inte handlade om X även om hans namn och ibland även bild var med. Artiklarna handlade om Säpos agerande, och vi ansåg därför inte att vi hade någon användning av dem. Ur *Farlig främling* valde vi ut “Stred för IS, jagas i Sverige” (Aftonbladet, 2015, 19 november) och “Faran är inte över” (Aftonbladet, 2015, 20 november). Ur *Xs karaktär byggs på vittnesmål* valde vi “Bott här i veckor” (Aftonbladet, 2015, 20 november). Ur *X presenteras som Offerhjälte* valde vi ut

“Aldrig att han skulle hjälpa IS” (Aftonbladet, 2015, 21 november), “X, 22: Jag mår bra” (Aftonbladet, 2015, 23 november) och “Bjöd in hela bygden” (Aftonbladet, 2015, 12 december). Ur *Otydlig diskurs* valde vi ut “Friades från terror - kräver en miljon” (Aftonbladet, 2016, 22 januari). Anledningen till att vi har valt ut fler än en artikel ur temat *Farlig främling* samt *X presenteras som Offerhjälte* var för att även om de ingick i samma tema så hade de olika innehåll som ansågs vara relevanta för analysen.

De artiklar som vi inte plockade ut från temana har i de flesta fallen varit för att de har haft liknande innehåll som en av de artiklar vi redan har valt ut, eller att de som i fallet med artiklarna under *Polisen kritiserar* inte direkt handlade om X även om det vid första anblick verkade så.

5.3 Tillvägagångssätt

Vi studerade sju artiklar totalt, som vi från början tillsammans läste genom för att få en gemensam uppfattning av textinnehållet. När vi analyserade texterna utgick vi från de operationaliserade frågorna för att således kunna svara på frågeställningarna. Vi analyserade sedan varannan artikel var, så en av oss analyserade tre stycken och den andra analyserade fyra stycken. Vi analyserade artiklarna var för sig avskilt från varandra eftersom vi inte ville påverka varandra i tolkningen av texten. När vi hade analyserat artiklarna separat gick vi tillsammans genom de analyser vi gjort för att säkerställa att vi tolkat materialet på liknande sätt. Vid de tillfällen vi inte hade tolkat innehållet på liknande sätt samtalade vi om det vi tolkat. Detta gjorde vi så att vi inte skulle riskera att ha kommit fram till ett resultat som var färgat av en förutfattad mening som i sin tur kunde leda till en förväntan av att hitta mönster som stämde överens med den förutfattade meningen. Denna risk, som är typisk för kritisk diskursanalys, kommer vi närmare redogöra för i ett senare kapitel.

5.4 Metodproblem

Michael Billig (i Hultén, 2006) menar att ingen är fristående nationalismen och dess dolda former, och eftersom den påverkar oss på omedvetna vis kan ingen säga sig vara opåverkad. Vi är inkluderade i detta, då vi utifrån rådande strukturer tillhör Den egna. Vi var medvetna om problemen med

kategoriseringar och de effekter de har på meningsskapande och kunskapsproduktion. Då vi båda två är födda och uppvuxna i Sverige med svenska medier, kan det antas att vi till viss mån har vissa införlivade idéer om och från de medier som vi har vuxit upp med.

Vi använde oss av Faircloughs (1995) tankar om kritisk diskursanalys, vilket innebar att tolkningen låg i våra händer och kan på så sätt skapa en subjektiv tolkning som är påverkad av förutfattade meningar. Detta är emellertid något vi strävade efter att inte ha. Kritik som har riktats mot Faircloughs angreppssätt är att han inte är tydlig med vart gränsen går mellan diskursanalysen och analysen av den sociala praktiken (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Detta är något som vi hade i åtanke i vår analys; vi var noggranna att tänka på att det som presenteras i texten kan vara ett resultat av den sociala praktiken och inte diskursen (och omvänt). Det går enligt Höijer (2011) inte att peka ut logiska och sammanhängande tankemönster som visar på hur social representation konstrueras, eftersom representationen ofta består av tankefragment och i vissa fall motsägelsefulla idéer. Detta är något vi tagit hänsyn till i analysen, och vi hade således en kritisk inställning till de eventuella mönster vi fann.

5.5 Etik

Då fallet vi undersökte handlade om en frikänd person så valde vi att ta bort namnet och ersätta det med X. I citat från Aftonbladet byttes vederbörandes namn också till X. Även bostadsorten och annat som kan identifiera personen i fråga togs bort, eftersom det inte var väsentligt för undersökningen. Vi valde att behålla vederbörandes ålder, eftersom vi ansåg att det eventuellt låg vikt i rapporteringen av den informationen. Trots att åldern på X skulle kunna vara en identitetsmarkör, så ansåg vi att den inte var tillräckligt stark eller kopplande till honom när bostadsort och namn var dolt. Vi har även plockat bort namnen på författarna till artiklarna då vi inte hade för avsikt att undersöka dem, utan endast Aftonbladet som tidning.

Vi har tagit del av Robert Mertons CUDOS-krav (Vetenskapsrådet, 2011) och har följt dem i så stor utsträckning som möjligt. Vetenskapsrådet (2011) förklarar att CUDOS är en abbreviation av *Communism, Universalism, Disinterestedness* samt *Organized Scepticism*. Mertons krav på etiska

överväganden har emellertid utstått kritik då de inte går att tillämpa på alla olika sorter undersökningar. Vi applicerade då kraven på vår undersökning, och följde således dem på följande sätt:

- vi hade utgångspunkten att alla har rätt att få ta del av vårt forskningsresultat och vi strävade efter stor öppenhet,
- vi hade inga andra motiv än att bidra med nya kunskaper, förutom att slutföra vår utbildning vilket vi inte lät påverka vår forskning i någon riktning,
- samt, vi ifrågasatte och granskade vårt material och analys kontinuerligt, och kom inte med för hastiga bedömningar.

5.6 Validitet och reliabilitet

Då vi gjorde en kvalitativ undersökning så fäste vi inte lika stor vikt vid validitet och reliabilitet, vi använde oss av begreppen giltighet och trovärdighet då det stämmer bättre in på den kvalitativa forskningsansatsen (Kvale & Brinkmann, 2009). Vi menar att vi försökte stärka vår undersökning genom att vara tydliga med vårt tillvägagångssätt så att den som tog del av vår undersökning lätt kunde förstå hur vi gick till väga samt få en överblick över hela vår process.

5.6.1 Giltighet

Vi var medvetna om att giltigheten var avhängig oss eftersom tolkningen i en kritisk diskursanalys ligger i forskarens händer. Vi ifrågasatte våra resultat för att inte låta personliga uppfattningar eller förutfattade meningar störa resultatet. En fara som forskare med en tolkande ansats ställs inför är att man omedvetet börjar hitta mönster som gynnar ens personliga uppfattning om vad man bör hitta utifrån vad man tidigare i undersökningen har hittat. Forskaren måste själv vara kritisk inför sina egna resultat (Winther Jørgensen & Phillips, 2000), vilket är något vi var då vi ständigt ifrågasatte de mönster vi hittade.

Vi lade stor vikt vid transparensen och var noggranna med att lägga fram representativa exempel från materialet och redogörelser för hur vi har tolkat dessa i analys och slutsatser så att den som tar del av vår undersökning kan bedöma våra tolkningar.

5.6.2 Trovärdighet

I vår kvalitativa undersökning sökte vi efter bakomliggande orsaker till diskurser, och orsakerna är inte mätbara. Enligt Mälardalens Högskola (2012) värderas trovärdighet annorlunda i en studie med kvalitativ ansats, då det inte går att beräkna tillförlitligheten kvantitativt. Trovärdigheten handlar därför i vårt fall om att grundligt och tydligt redogöra för hur vi samlat in och analyserat empirin. Vi beskrev tydligt vårt tillvägagångssätt för insamlingen och bearbetningen av data. För att vår undersökning skall bli trovärdig argumenterar vi för våra fynd i vår analys och tydliggör det genom att till exempel plocka ut citat och resonerade kring dem. Generalisering av resultaten var inte relevant i vår undersökning, utan vikten lades på att göra undersökningen trovärdig genom transparens och reflektion.

6 Analys

För vår analys har vi valt att redovisa artiklarna var för sig i kronologisk ordning, eftersom vi vill undersöka huruvida representationen av X har förändrats under tidens lopp och således även diskursen. Som nämnt i ett tidigare avsnitt så har vi delat upp händelsen i ett *före* och ett *efter*, och eftersom vi undersökt huruvida det återfinns skillnader och/eller likheter mellan det som rapporteras om X före frikännandet respektive efter frikännandet anser vi att det är det bästa sättet att presentera analysen. Vi redogör för det vi funnit löpande i texten och avslutar med en sammanfattning av analysen.

6.1 Stred för IS - jagas i Sverige

I artikeln publicerad i Aftonbladet den 19 november 2015 rapporteras det om att en 25-årig man som inte namnges är anhållen i sin frånvaro och det förklaras att det är Säpo som letar efter honom i Sverige. Det ord som används är "jagas", vilket kan ha ett negativt intryck och kan konstruera en föreställning om att X är medveten om att han är efterlyst och aktivt flyr från Säpo. Ordet *jagas* kan också ge ett intryck av att situationen är spektakulär och dramatisk. Ett uttalande som styrker intrycket av hot och att situationen är spektakulär är ett citat av Säpos chef Anders Thornberg: "Våldsbefrämjande islamism utgör fortsatt det högsta hotet mot Sverige. Det finns aktörer som har såväl avsikt som förmåga att genomföra attentat i Sverige [...]". Detta citat förbinder dessutom samman X med *våldsbefrämjande islamism*, trots att X endast är misstänkt och inte dömd för ett brott. På det sättet som Aftonbladet konstruerar X identitet i artikeln har tydliga likheter med Brunes (2004) beteckning Den kusliga.

Många av de aktörer som uttalar sig om situationen i texten presenteras som auktoritära, vilket således ger pondus för det som rapporteras och att sanningshalten uppfattas som hög. Säpos chef Anders Thornberg, Mats Sandberg som är chef för Sveriges nationella centrum för terrorhotbedömning, samt inrikesminister Anders Ygeman är de aktörer som har givits rollen som *experter* som ges utrymme i artikeln, och deras återgivna uttalanden hjälper till att konstruera en bild av att det potentiella hotet mot Sverige är reellt och skall

tas på allvar. De återgivna uttalanden konstruerar också en identitet för X, då han porträtteras som representant för det potentiella hotet.

X beskrivs i artikeln som en "stridare" för IS vilket poängteras flera gånger genom texten. Med stridare förmodar vi att det som avses är *krigare*, och innebörden av det sistnämnda ordet kan uppfattas som fientligt och skrämmande och understryker presentationen av X som hotfull. Det poängteras flera gånger i artikeln att X är en misstänkt terrorist och/eller att han är misstänkt för förberedelse av terrorbrott, samt att X är känd av polisen tidigare, vilket ger en föreställning av att vederbörande har en brottslig historia och att de påstådda brotten skulle kunna vara sådana som har med terrorism att göra. Sveriges invånare uppmanas av Aftonbladet att leva som vanligt men samtidigt hålla ögonen öppna för sådant som är "konstigt". Vad som är konstigt förklaras inte utan det verkar som att det förutsätts att allmänheten skall veta vad som är avvikande.

Det finns somliga konstateranden i texten som visar på att det finns mycket information om X. En formulering som används i texten för att förklara X är att han "[...] tog sig in i Sverige [...]", vilket kan ge ett negativt intryck av X, då ordvalet får det att låta forcerat och olagligt. Det påpekas också i artikeln att X är irakisk medborgare som inte finns i det svenska registret samt att X "[...] är krigstränad [...]", att X "Stred för IS [...]", och att X "[...] befinner sig i Sverige för att utföra en terrorhandling [...]" vilket ytterligare styrker likheter mellan den konstruerade identiteten och Brunes (2004) beteckning Kuslig invandrare. Aftonbladet nämner upprepade gånger i texten att X är misstänkt för att ha "[...] stridit för IS i Syrien.", och att detaljer som denna belyses som viktiga kan generera en känsla av hot för läsaren, och således även porträttera X som hotfull.

Aftonbladet anger många källor som styrker texten och dess innehåll, vilket gör att Aftonbladet verkar välinformerad om situationen och att artikelns innehåll är korrekt. Texten styrks av myndighetspersoners återgivna uttalanden som förmedlar att de är kapabla experter som det går att lita på, vilket speglar en liknande uppfattning om Aftonbladet. Inrikesministerns uttalande "Vi är fast beslutna om att vidta varje åtgärd för att upprätthålla säkerheten i vårt land

[...]” tillsammans med uppmaningen att den svenska befolkningen ska höra av sig till polisen om man uppfattar något som är avvikande, skapas en känsla av ett Vi och en uppfattning om gemensam kamp mot det som porträtteras som farligt/Dem, där individen X får rollen att representera gruppen Dem. Detta liknar det som McEachrane och Faye (2001) benämner som säkerhetsdiskursen.

6.2 Bott här i veckor

Grannar till X och invånare i tätorten intervjuas i denna artikeln som publicerades i Aftonbladet 20 november 2015, och deras personliga upplevelser om X under den tid han har bott på boendet återges i artikeln. Det är många ord som uttrycker känslor i texten, såsom “Det känns hemskt [...]” och “I chock [...]” vilket ger ett intryck av att det har varit påfrestande och svårt för grannarna att ha X boende nära sig. De återgivna uttalandena från grannar och tätortens invånare konstruerar såldes en identitet för X.

Aftonbladet återger att de intervjuade menar att X ofta såg sur ut, inte sa hej och var tystlåten. Detta skapar en identitet för X och på samma gång en idé för vad Svenskhet är, då X beteende presenteras som onormalt. Detta är något som poängteras genom hela artikeln, och genom detta skiljs X från sina grannar då de intervjuade presenteras som en jämförelsepunkt som är så nära något normalt det går att komma. Även detta följer konstruktionen av Bruness beteckning Den kusliga. En granne uttrycker rädsla men också tacksamhet över att X är gripen, “[...] Jag flydde från Daesh i Syrien. Jag vill verkligen tacka polisen för att de har gripit honom” vilket ger intrycket av att grannen är flykting likt X, men att grannen tar avstånd från X.

En av de intervjuade återges säga att X har besökt ett badhus, och att han inte har varit pratsam när de har bastat samtidigt, men att X inte heller har “hållit sig på sin kant”. Även detta skiljer X från normen och presenterar honom som onormal. Aftonbladet återger också i artikeln en grannes uttalande om X som att vederbörande “[...] bodde i lägenheten ovanför mig med flera andra personer [...]” vilket implicit kan tolkas som att det finns fler personer i området som kopplas till X och den rådande misstanken mot honom.

“Polisen slog till mot ett bostadsområde [...]” är ett återgivet uttalande, där ordvalet *slog till* ger intrycket av att polisen gjorde en kraftfull aktion och överraskade X vilket gjorde att han inte kunde fly. Det finns också vissa återgivna uttalanden som verkar ge intryck av att X har agerat illa, till exempel “Han har snurrat här i några veckor i alla fall” och “De säger att de sett honom på [...] där han har druckit”. Orden *snurrat* och *druckit* kan få en negativ antydning i denna kontext, och det bygger ytterligare på representationen av X som onormal, då den jämförs med Den egna.

6.3 Faran är inte över

En krönika publicerad av Aftonbladet den 20 november 2015. Texten bygger mycket på vad som verkar vara egna resonemang, vilket kan bero på genren, men det är likväl Aftonbladet som är avsändaren. Rubriken “Faran är inte över” förmedlar en känsla av fortsatt hot och att människor inte får slappna av.

Texten är delvis intertextuell, då det i texten hänvisas till tidigare händelser som Aftonbladet med stor sannolikhet har rapporterat om. Då Aftonbladet redogör för tidigare terrorbrott i världen sammankopplas X med dem, och på så sätt binds X implicit samman med dömda terrorister med hjälp av språket. Aftonbladet redogör för Säpos uppgifter om våldsbejakande islamister och kopplar ihop de faktalikhande påståendena till X. Även om likheter inte poängteras så jämförs de underförstått. Aftonbladet skriver till exempel “Andra våldsbejakande extremister [...]”, och med ordet *andra* verkar man mena att det underförstått är så att X (trots att han inte är dömd) också är en våldsbejakande extremist. Aftonbladet skriver också “Om planering pågått för ett terroråd finns risken att gripandet kan få övriga inblandade att handla på egen hand.”, vilket skulle kunna vara en antydning till att X inte är ensam i misstanken för förberedelse till terrorbrott, och att det finns hotfulla personer som ännu är på fri fot.

Olika begrepp klumpas ihop, så som jihadist, extremist, terrorist, islamska terrorister och IS-anhängare. Genom att göra så likställer Aftonbladet dem med varandra, och kopplar samman deras innebörd med X. “Det är inte givet att han samarbetar vid förhören men det kan i så fall tas som en indikation på att han inte har rent mjöl i påsen.” är ett uttalande som implicit verkar antyda att X

faktiskt inte har “rent mjöl i påsen”, att X faktiskt har något att dölja, och på så sätt reproducerar Aftonbladet bilden av X som Den kusliga. Aftonbladet uttrycker också “Att han greps levande ökar vår chans att få reda på sanningen.”, vilket kan ge intrycket att X är en bråkig person, men det ger också ett intryck av att det normala i liknande sammanhang är att personen i fråga vanligtvis dör. Att ordet *sanningen* används går att tolka som om X har något att dölja, då det verkar som om X skulle kunna berätta om den antydda sanningen.

När Aftonbladet i artikeln berättar om terrorattacken i Paris 14 och 15 november 2015 nämns det att terrorister “[...] kunde obemärkt återvända till Europa [...]” eftersom “[...] gränskontrollen varit slapp.”, och med det verkar andra länders säkerhetsåtgärder kritiseras. Det antyds på samma gång att det är orsaken till varför X nu är i Sverige, samtidigt som det också insinueras att X är en terrorist. Aftonbladet skriver också “Det visar också på en ökad grad av sofistikerad och professionalism som kan komma sig av att IS verkar ha ändrat strategi [...]” angående att anhängare till IS påstås kan “[...] numera oupptäckta [...] ta sig in och ut ur Europa [...]”. Det verkar då som att Aftonbladet underskattar IS intelligens och resurser, och huruvida det är grundat i en uppfattning om att den egna nationaliteten är överordnad den andra är emellertid svårt att resonera kring, men det ger likväl det intrycket. Uttalandet förstärker skillnaden mellan Dem och Vi, vilket styrker känslan av överlägsenhet för det egna landet och identiteten.

Emellertid så påpekar Aftonbladet att X inte nödvändigtvis är det han misstänks vara, en terrorist, med meningar som “Att han är misstänkt är inte det samma som att han är skyldig.”, och “Om det verkligen är en terrorist som gripits [...]”, vilket kan tyda på att man inte vill dra några för tidiga slutsatser. Trots att det påpekas att X inte nödvändigtvis är ett hot, så poängteras det ändå att finns många som vill Sverige ont och som är kapabla att göra det. Vem “många” är framgår inte, men underförstått ingår X i den gruppen. Uttalandet kan också skapa ett intryck av otrygghet och en uppfattning av att man borde vara på sin vakt.

I slutet av krönikan kopplar Aftonbladet samman X med den breda gruppen flyktingar genom att skriva

Det faktum att X greps på ett asylboende tyder på att han kom till Sverige som flykting. Vilket på nytt kommer att aktualisera frågan om IS medvetet skickar in terrorister med flyktingströmmen. (Aftonbladet, 20 november 2015, s. 13)

vilket skapar en förbindelse mellan terrorister och flyktingar. Detta är ett exempel där representation blir fel, eftersom en individ (X) som endast är misstänkt för förberedelse av terrorbrott får representera en grupp (flyktingar). Skillnaden mellan individerna försvinner vilket i det här fallet får konsekvenser för gruppen. Aftonbladet har makten och använder den till att producera en uppfattning om att människor på flykt är lika med terrorister, då de väljer att använda den representationen framför en annan. Om det är en medvetet eller ej av Aftonbladet att förbinda flyktingar med terrorister går inte att svara på, men det är likväl ett uttalande som får det att låta som att de likställs.

6.4 ‘Aldrig att han skulle hjälpa IS’

I denna artikel som publicerades 21 november 2015 intervjuar Aftonbladet Xs far. Fadern talar om X som *sin son* och *sitt barn* upprepade gånger, exempel på detta är “[...] det är mitt barn [...]” och “[...] mitt oskyldiga barn [...]”. När Aftonbladet återger uttalanden som dessa börjar konstruktionen av X förändras från Den kusliga till något mer ofarligt. Att X porträtteras som någons barn, ger mer komplexitet till hans identitet och ordet *barn* har rimligtvis en innebörd av godhet. Xs relation till föräldrarna framstår som bra vilket ytterligare stärker uppfattningen om X som ofarlig, då relationen återges som normal. Det blir personligt med fadern då han återges berätta hur allvarligt han och Xs mor har reagerat på nyheten om att deras son är misstänkt för förberedelse av terrorbrott i Sverige, vilket skapar en familjär relation mellan läsaren och Xs föräldrar, som i förlängningen skapar en relation även till X. Att moderns yrke som *lärare* poängteras kan vara intressant då det kan vara en indikation på att Aftonbladet menar att hon är *god*. Det skulle också kunna vara så att Aftonbladet alltid har med yrke som en del i deras porträtterande.

Föräldrarna förklarar även att X har flytt från IS som har tagit över deras hemstad Mosul, Irak. Fadern beskrivs som “[...] märkbart tagen [...]” och att “[...] han har så många frågor men får så få svar” vilket konstruerar en familjär representation av fadern. Föräldrarna presenteras som förtvivlade och maktlösa vilket skapar en föreställning av dem, och i förlängningen X, som liknar Brunes (2004) beteckning Offerhjälte. Två frågor som ställs till fadern kan emellertid uppfattas som kritiska: “Hur kan du vara så säker på att det är din son som är anhållen?” och “Kände du igen honom på bilden?”. Detta är intressant då det nämns att fadern sett X senast 2014 och han borde därför rimligtvis känna igen honom på bild. Frågan är om frågorna ska tolkas som att Aftonbladet inte litar på fadern, eller på sätt och vis förminskar honom. Kanske uppfattas faderns identitet som utländsk överordnad hans identitet som far, och blir därför nedvärderad ur ett omedvetet postkolonialt tänkande.

Intrycket av X kan i vissa delar av texten uppfattas som att han är vanlig kille som flyttat hemifrån, genom att man till exempel återger att X ofta ringer och pratar med sina föräldrar och ber om vardagliga råd om till exempel matlagning. Det påpekas emellertid i texten också att X i själva verket har flytt från sitt hemland, men att representera honom som någon som har flyttat hemifrån bildar en uppfattning om att X är som Vi. Tyngdpunkten ligger i att X är god och ordentlig, och som har kämpat sig en lång väg genom Europa för att finna trygghet i Sverige, och Sverige representeras således som det förlovade landet. Ett exempel på detta är när pappan säger “Sverige är ett bra land [...]”, “[...] skulle ta sig till Sverige för att få ett bättre liv.” X benämns även med förnamn i artikeln, och bilden av X som Den andra börjar mer och mer likna bilden av Den egna.

6.5 X, 22: Jag mår bra

Många känslor redogörs för i artikeln som Aftonbladet publicerade den 23 november 2015. Aftonbladets samtal med vännerna återges som personligt och intimt. En av Xs vänner “[...] gråter samtidigt som han ler.”, vilket sätter en innerlig ton för hela texten. X poängteras vara oskyldig, och att frikännandet var känslösamt för X. Detta leder till en porträttering av X som liknar Brunes Offerhjälte, eftersom X har blivit utsatt för en icke självförvållad motgång orsakad av en överhet: polisen. Att X tillåts komma till tals i texten skapar en

relation till honom och det poängteras i texten att han är glad. Texten utstrålar en förståelse och ett engagemang; Aftonbladet är med och delar vännerna och familjens glädje, vilket gör dem till det som Brune (2004) betecknar som Hjälparen.

X återges säga saker som “Jag mår bra, allt är perfekt, [...]”, och att han vill “[...] hem till grabbarna.”, vilket förmedlar en känsla av att X trots omständigheterna är glad och vill att allt skall återvända till det normala. En av Xs vänner uttrycker “Nu vill jag bara att X ska komma hem och att allt ska lugna ner sig [...]”, vilket styrker känslan av lättnad i vänskapskretsen. Det X återges säga tillsammans med det hans vän återges säga förmedlar att de har en fin relation till varandra, något som kan uppfattas som att Den andra börjar bli mer som Den egna eftersom deras reaktioner och relation antyds vara det normala.

Aftonbladet har intervjuat Xs far, och han återges också uttrycka stor lättnad. Aftonbladet återger att fadern säger “Jag är jätteglad. Hela världen är fin. Allting är bra och vi tackar Gud och Sverige och alla som hört av sig till vår son och bett om ursäkt [...]”. Fadern återges rikta ett tack till svenska medier som har hjälpt honom och Xs mor att hålla sig informerade under händelseförloppet, vilket ytterligare styrker Aftonbladets roll som Hjälparen.

En mellanrubrik lyder “Har fått hjälp i Sverige” och det poängteras många gånger i texten hur mycket hjälp X har fått i Sverige under händelseförloppet. X skall enligt fadern ha fått hjälp av Migrationsverket, fått hjälp med boende samt med skolgång innan X blev misstänkt för förberedelse av terrorbrott. Detta är inget som Aftonbladet har rapporterat om tidigare, men med den nya rollen som Hjälpare är det tämligen fördelaktiga uttalanden då det kan ligga i Aftonbladets intresse att rapportera om det. En av Xs vänner återges ha uttryckt att han har “[...] stor respekt för polisen och tycker att de har skött det här bra.” vilket kan tyda på att Aftonbladet poängterar att polisen har gjort ett bra jobb, men nu i en annan kontext då det handlar om frikännandet. En av Xs vänner återges också säga att “I andra länder hade det tagit lång tid.” rörande att X blivit frikänd så snart efter gripandet, vilket kan tolkas som en konstruktion av Sverige som suverän gentemot andra länder, då synen på egen överlägsenhet

förstärks och de egna attributen idealiseras, samtidigt som ett annat lands kultur mäts med den svenska som måttstock.

“22-årig X var efterlyst och hela Sveriges mediekonsumenter hade hans namn och bild på läppar och näthinna.” är ett konstaterande från Aftonbladet som återfinns i artikelns början, och det kan uppfattas som ett relativt neutralt konstaterande. Det läggs ingen vikt i på vilket sätt Xs namn och bild har funnits på mediekonsumenternas läppar, men ser man på det intertextuellt så är det inte på ett positivt sätt. Nu säger Aftonbladet även att X var *efterlyst*, inte att han var misstänkt terrorist som det tidigare har rapporterats om. Aftonbladet poängterar även att X är 22 år, inte 25 som tidigare nämnts.

6.6 Bjöd in hela bygden

Glädjeyttringar flödar i artikeln som publicerades i Aftonbladet den 12 december 2015. X har tillsammans med sina vänner anordnat en fest för sina grannar och invånare i tätorten, och alla är väldigt glada men gladast av alla är X då han återges säga att han är “Överlycklig att så många kom.” Artikeln bygger på denna händelse som kan liknas vid dramaturgin som Brune förklarar finns för rapporteringar om Offerhjälten, där detta blir Bröllopet som firas. Uttryck såsom “Kalasglad.”, “X fick festen att lyfta.” och “Helt underbart”, säger han.” kopplas till X och han framstår som en duktig värd för den fest han tillsammans med vännerna anordnat, och att han är lycklig över tillställningen. Det verkar som att X har glömt och förlåtit att han för bara några dagar sedan var en misstänkt terrorist och blev uthängd med sitt namn och bild i Aftonbladet. Eller så är det så Aftonbladet väljer att återge händelsen, eftersom det styrker deras roll som Hjälparen och att de på så sätt legitimerar sig själva.

X nämns nu också vid förnamn av Aftonbladet. Detta kan skapa en närmare relation till X, och att gränsen mellan Den egna och Den andra suddas ut. X ges tillåtelse att föra sin egna talan i texten och berätta om hur han känner inför kvällen, vilket omvandlar den identitet som Aftonbladet har konstruerat för X från ett hot till god. Två av kvällens gäster intervjuas och de återges poängtera hur viktigt Xs initiativ är, och en anledning till detta sägs vara att “Det finns mycket mörka krafter där ute [...] Det behövs fler samlingspunkter för svenskar och nyanlända [...]”, men varför festen skulle göra någon skillnad nämns inte,

men kan tolkas som att om nyanlända inte får umgås med svenskar blir de dåliga “mörka krafter”. Det återges också att festen gav en chans för grannarna att “visa solidaritet.”, men om det är solidaritet med X eller med varandra uttalas inte.

6.7 Friades från terror - krävde en miljon

I artikeln som publicerades i Aftonbladet den 22 januari 2016 lyder rubriken “Friades från terror - kräver en miljon”, där ordvalet *kräver* ger ett intryck av att det är ett orimligt krav. Det kan möjligtvis vara som så att man alltid använder ordet *kräver* i Aftonbladet när det handlar om skadestånd, men det ger likväl ett negativt intryck. “Friades från terror” kan utanför sin kontext tolkas som att han har blivit utsatt för terror, men nu blivit räddad. Det är troligtvis så att Aftonbladet inte fick plats med ordet *terrormisstanke*, men valet av ordet *terror* känns underligt och missvisande. Valet av ordet *ersättning* kan ses som intressant, då det kan ha en negativ och trivial antydning. Ordet i sig kan ses som ett paraplybegrepp för olika typer av ersättning, där ett av de innefattade orden är *skadestånd*. Skadestånd kan tyckas vara ett mer rimligt ordval i en situation som denna, eftersom det inte har en lika negativ antydning. Emellertid verkar även advokaten använda sig av ordet *ersättning* när denne intervjuas av Aftonbladet, och det skulle kunna vara anledningen till att det ordet används löpande i artikeln.

Artikeln har inte alls den känsla av närhet och personlighet som tidigare, eftersom Aftonbladet inte längre återges som delaktig. X benämns med sitt fulla namn igen och tillåts inte föra sin egna talan. Det är endast Xs advokat som ges tillåtelse att uttala sig, och det återges att X har “[...] åsamkats massmedialt lidande [...]”. Det finns inget i artikeln som kan härledas till en presentation av X som liknar Brunes (2004) Offerhjälte längre.

6.8 Sammanfattning av resultat

Då vi tidigare har undersökt artiklarna kronologiskt och var för sig för att se hur diskursen har förändrats under tidens lopp, kommer vi nu dela upp artiklarna i ett *före* och ett *efter*. Vi kommer att presentera artiklarna som hamnar i

kategorin före som en enda text, och likadant med de som ingår i kategorin efter.

6.8.1 Före frikännandet

I artiklarna före frikännandet så förmedlas sanningshalten som hög och artiklarna ger en föreställning av dramatik. Aftonbladet ger tillåtelse till nästan uteslutande myndighetspersoner att uttala sig i texten i de allra första artiklarna. Då polisen ber om tips från allmänheten skapar det en uppfattning av gemensam kamp mot X, vilket skapar en känsla av ett Vi där X blir presenterad som Dem. Aftonbladet fokuserar på att antyda att X har agerat illa, och trots att X endast är misstänkt för förberedelse av terrorbrott blir han hopkopplad med terrorism. Det antyds också X har något att dölja, och detta konstruerar en representation av X som kan liknas vid Brunes (2004) Den kusliga. Det förmedlas att grannarna har haft det svårt och påfrestande när de haft X boende nära sig, och X presenteras som onormal vilket samtidigt skapar en representation av vad Svenskhet är. Utifrån texten kan det tolkas som att man menar att det finns fler personer i området som kan kopplas till X och den rådande misstanken mot honom.

Utifrån det som rapporteras verkar det vara ganska klart att X är skyldig och att man bara väntar på bekräftelsen. En upplevelse av fortsatt hot konstrueras vilket skapar en uppfattning att människor inte bör slappna av. Det redogörs för tidigare terrorbrott och olika begrepp klumpas ihop så som jihadist, extremist, IS-anhängare med flera, som likställs med varandra och förbinds med X. Det antyds att många som är terrormisstänkta dör innan de blir gripna och att det var fördelaktigt att detta inte hände X. Andra länder blir kritiserade för slappa säkerhetsåtgärder och det antyds att det är därför X nu är i Sverige. Att X endast är misstänkt poängteras i en av artiklarna men i nästa mening säger man att det finns många som vill Sverige ont och dessa Andra har tidigare förbundits med X.

Kort innan frikännandet av X talar Aftonbladet med hans far. X nämns vid förnamn och hans far ges tillåtelse att komma till tals och på så sätt ge en ny bild av X. Fadern understryker att hans son är oskyldig och att han har flytt från sitt hemland eftersom X flydde från IS, och uppfattningen om X som Den kusliga

börjar följaktligen tonas ned. Samtalet med fadern är personligt och Xs föräldrar representeras som goda och det skapas en familjär förbindelse med dem. Fadern förklarar att X har flytt en lång väg för att finna trygghet i Sverige, vilket representerar Sverige som “det förlovade landet” och en överlägsenhet gentemot andra länder, särskilt Xs hemland.

Diskursen för perioden före frikännandet är tydligt färgad av ett *avståndstagande* och *främlingsskapande* gentemot X. Den är också påverkad av vad som verkar vara ett enande av folket mot det som porträtteras som farligt, X, vilket i sin tur stärker Den egna identiteten i förhållande till Den andra. Den liknar det som McEachrane och Faye (2001) benämner som säkerhetsdiskursen.

6.8.2 Efter frikännandet

När X har blivit frikänd för misstankarna om förberedelse av terrorbrott förändras representationen av X märkbart i Aftonbladet. X tillåts nu av Aftonbladet att föra sin egna talan, och porträtteringen liknar nu den som Brune betecknar (2004) som Offerhjärte och Aftonbladet axlar rollen som Hjälparen. Identiteten för X är tydligt förändrad från den som Aftonbladet konstruerade för vederbörande innan X blev frikänd från misstankarna. Man återger att X är väldigt glad och lättad över att ha blivit frikänd, och man samtalar med Xs far som också återges vara lättad. Fadern riktar också ett tack till Sverige och de svenska medierna som har hjälpt föräldrarna att hålla sig uppdaterade om sonens situation. Faderns återgivna tack till medierna stärker Aftonbladets roll som liknar Hjälparen som Brune (2004) förklarar finns inom beteckningen Offerhjälten. Sverige idealiseras också genom att en av vännerna till X understryker att en liknande situation i ett annat land hade varit mycket mer långdragen. Vilket “ett annat land” skulle kunna vara nämns inte, men det kan uppfattas som att det är Xs hemland som implicit menas.

X nämns nu också med sitt förnamn, och det poängteras att han var *efterlyst*, inte misstänkt för förberedelse av terrorbrott. Det kan verka som om gränsen mellan Den andra och Den egna suddas ut. Aftonbladet rapporterar om en fest som X tillsammans med sina vänner har anordnat för sina grannar och invånare i tätorten de bor i, vilket liknar det dramaturgiska greppet Bröllopet i Brunnes

(2004) beteckning Offerhjälten. Det rapporteras om en glad sinnesstämning och glädjetrytningar under festen, och X framställs som en god värd och att tillställningen är väldigt lyckad. Två grannar intervjuas och deras återgivna uttalanden om att festen är ett viktigt initiativ poängteras. Grannarna återges nu ha en annan inställning gentemot X, till skillnad från innan frikännandet då de återgavs uttrycka stor tacksamhet och lättnad över att X var gripen. Även om det med stor sannolikhet inte är samma grannar som intervjuades under de olika tillfällena, så är det likväl den återgivna inställning som konstrueras för tätortens invånare och Xs grannar.

Diskursen är nu vitt skild från den från perioden *före*, då man nu snarare välkomnar X istället för att särskilja sig från vederbörande. X porträtteras på ett sätt som liknar Brunes (2004) Offerhjärte, och rapporteringen är subjektiv snarare än objektiv och vem som tillåts uttala sig i texten är nu X själv, istället för att andra skall tala om honom och å hans vägnar.

I den sista artikeln söker X skadestånd, och Aftonbladet verkar ta avstånd från X igen. Det poängteras flera gånger att X kräver ersättning, vilket kan ge ett ovänligt intryck. Det kan vara som så att *kräver* är det ordet som används i sådana sammanhang, men hur Aftonbladet gång på gång poängterar det i dess kontext ger det ett negativt intryck. Ordet *ersättning* kan uppfattas som trivialt, och skadestånd kan möjligtvis vara ett mer fördelaktigt ordval i situationen istället för det paraplybegrepp som används. X nämns nu med sitt fulla namn och det är hans advokat som för hans talan. Det finns inget i representationen av X som längre liknar Brunes (2004) beteckning Offerhjälten, och Aftonbladet är inte längre Hjälparen.

7 Diskussion

Syftet med vår undersökning har varit att få en fördjupad förståelse av hur representationen av en man som misstänktes för terrorbrott såg ut i Aftonbladet mellan den 19 november 2015 och 23 januari 2016. För att kunna få svar på våra forskningsfrågor har vi analyserat det utvalda materialet med hjälp av de verktyg från den kritiska diskursanalysen som Fairclough (1995) beskriver. Intentionen var således inte att lyfta fram något som rätt eller fel, sant eller falskt. I analysen i det tidigare kapitlet har vi i kronologisk ordning identifierat representationen av identiteter, relationer och olika typer av diskurser för att kunna visa på förändringen före och efter frikännandet av X. Vi kommer i detta kapitel att svara på våra frågeställningar: *1. Vilka identiteter konstrueras för den misstänkte mannen, samt för andra aktörer?, 2. Vilka relationer mellan de inblandade finns representerade i texten? samt 3. Vilka likheter och/eller olikheter i rapporteringen finns i nyhetstexterna före respektive efter frikännandet av den misstänkte mannen?*, till sist kommer vi att spekulera kring våra resultat.

7.1 Identitet

Vi har funnit två tydliga identiteter som Aftonbladet har konstruerat för X i materialet vi har undersökt. Den första är beteckningen Den kusliga som appliceras på X under tiden han är efterlyst. Den andra är när X har frikänts från misstanken om förberedelse till terrorbrott, då det konstrueras en identitet av X som Offerhjärte. Vi har också kunnat utröna att det har konstrueras identiteter för *Aftonbladet*, *grannarna* och *invånarna* i tätorten, samt för Xs *familj* och *vänner*. Vi kommer nedan redovisa de identiteter vi funnit för dem.

7.1.1 X som Den kusliga

Att Aftonbladet namnger X som bland annat en krigare för IS och förbinder vederbörande med våldsbejakande extremister i rapporteringens början passar in i Höijers (2011) resonemang om namngivning som identitetsskapande. Trots att namngivning inte skall vara partisk eller förminskande för objektet så finns det en risk att namngivningen blir ett verktyg för att producera stereotyper enligt Höijer (2011), vilket vi anser att så är fallet i det material vi har undersökt. För att förklara det främmande fenomenet av en terrormisstänkt person så

förankrar Aftonbladet X med tidigare kända sociala porträtteringar av dömda terrorister, vilket stämmer väl in i Höijers (2011) resonemang om hur social representation konstrueras. Faircloughs (1995) åsikter om valet av representation som ett uttryck av makt går att applicera på den identitet som Aftonbladet konstruerar för X under den period som vi har valt att benämna som *före*, eftersom det går att tydligt skönja ett mönster av namngivning som leder till en negativ stereotyp. Gees (2011) tankar om den hegemoniska interventionen går också att tillämpa på den identitet som konstrueras för X, då Aftonbladet i sin maktposition väljer vilken diskurs som presenteras som överordnad. Att X presenteras som irakier framför någonting annat kan vara ett tecken på ett etnocentrisk perspektiv, då den egna kulturen ses som central och den andra kulturen porträtteras underlägsen den egna.

Att Aftonbladet under tiden före X blir frikänd förstärker skillnader mellan vederbörande och Den egna passar in i den postkoloniala teorin så som Håkan Thörn, Catharina Eriksson och Maria Eriksson Baaz (1999) förklarar den, vilket resulterar i en starkt känsla av tillhörighet för Den egna och en oförståelse för Den andra. Att X presenteras som ett hot mot Den egna och kategoriseras med till exempel våldsbejakande extremister kan spåras till ett postkolonialt perspektiv, eftersom kategoriseringen av personer som tillhör en annan kultur syftar att styrka den egna kulturens överlägsenhet. Det stämmer också väl in i Winther Jørgenssen och Phillips (2000) teorier om gruppbildning där Den andra utesluts i förhållande till den man identifierar sig med. Denna form av stereotypisering och gruppbildning mynnar enligt oss ut i en identitet som betecknar X som Den kusliga. Det går så klart att resonera kring huruvida konstruktionen av X som Den kusliga är ett dramaturgiskt grepp för att höja nyhetsvärdet, men det skapar emellertid en negativ stereotyp. Att Aftonbladet presenterar X som Den kusliga och på ett sätt avhumaniserar honom, liknar det som Hultén (2006) påpekar i sin avhandling, eftersom Aftonbladets porträttering av X kan få stor betydelse för hur Den egna kulturens självbild konstrueras.

7.1.2 X som Offerhjärte

Representationen av X börjar så smått att förändras strax innan frikännandet och Offerhjälten så som Brune (2004) beskriver det börjar passa in på

Aftonbladets rapportering i artikeln “Aldrig att han skulle hjälpa IS.” (Aftonbladet, 2015, 21 november) där fadern till X tillåts komma till tals och speglar bilden av X som ett ofarligt barn. Moscovicis (2000) teori om att namngivning bör berika objektet istället för att skapa stereotyper verkar gå att applicera på hur Aftonbladet börjar omkonstruera Xs identitet. De negativa egenskaper som Aftonbladet tidigare har tillskrivit X är inte längre i fokus, nyhetsrapporteringen inriktas snarare på att presentera Xs goda egenskaper. Aftonbladet står nu på X sida, vilket går i linje med Brunes (2004) beteckning Hjälparen. Det går emellertid att resonera kring om det är ett dramaturgiskt grepp snarare än ett mönster som går att peka ut. Vi anser däremot att konstruktionen av Xs nya identitet kan trots en mer positiv laddning vara synnerligen förminskande, då det trots allt fortfarande är Aftonbladet som äger makten att porträttera X.

När X blivit frikänd så är Aftonbladets representation av honom som Offerhjärte tydlig. Aftonbladet poängterar att han är helt frikänd och X får själv föra sin talan för första gången. Att vederbörande får föra sin egen talan visar på att Aftonbladet ger honom tillåtelsen att representera sig själv, vilket kopplar samman med Faircloughs (1995) teorier om makt i en diskurs. Det rapporteras om X som glad och tacksam. Representationen som Offerhjärte stärks ytterligare i rapporteringen om festen där X fortsatt beskrivs som glad och tacksam. Festen stämmer dessutom väl in på Bröllopet som Offerhjälten ska fira i slutet av rapporteringssagan utifrån Brunes (2004) beteckningar. X har i rapporteringen presenteras från att först tillhöra Den andra till att senare tillhöra Den egna, och på så sätt återges det att han blir inkluderad i samhörigheten av grannarna.

När X sedan söker skadestånd verkar han inte passa in i Offerhjärte-mallen som Aftonbladet tidigare placerat honom i. Han är inte längre bara återgiven som tacksam och glad, utan ställer nu motkrav. Aftonbladet är ifrågasättande och representationen av X följer inte någon tydlig beteckning, men porträtteringen kan ändå ha ett negativt intryck. Med detta tar Aftonbladet tillbaka den tillåtelse de innan gav X och låter inte längre honom få representera sig själv och föra sin egna talan. Emellertid så går det att spekulera i att det ändå alltid är Aftonbladet som har makten att välja ut vad som är viktigt och belyser de detaljer de väljer

ut, och de väljer på samma sätt även att inte åskådliggöra det de anser vara oväsentligt.

7.1.3 Andra aktörer

I artiklarna innan frikännandet håller sig Aftonbladet till en strikt roll i att tillhandahålla nyheter; det rapporteras om händelseförloppet och intervjuer med experter görs. Aftonbladet framställs som kunnigt och välunderrättat genom att de återger experters uttalande vilket styrker Aftonbladets auktoritet. Aftonbladet legitimerar sig själva som sanningssägare, vilket gör att deras identitet konstrueras på ett positivt sätt, vilket leder till att Aftonbladet porträtteras som att de erbjuder läsaren en sanning, och att det de rapporterar är korrekt. Detta är kanske en del av nyhetsgenren men gör likväl att Aftonbladet representeras som trovärdig.

Efter frikännandet får Aftonbladet en tydlig identitet som liknar den beteckning Brune (2004) kallar Hjälparen. Aftonbladet står på Xs sida och ifrågasätter och rapporterar om de fel som har begåtts från Säpos sida. Tidningen är aktivt med på plats och delar glädjen när X blir frikänd, och de menar implicit hur bra deras rapportering har varit för X och hans familj, när de återger hur tacksam X och hans far är över rapporteringen. När X kräver skadestånd finns det inte längre något spår av Aftonbladet som Hjälparen i rapporteringen, och Aftonbladet får igen en mer tillbakahållen roll som leverantör av nyheter.

Grannarna till X får en stor roll i hur identiteten konstrueras för vederbörande under Aftonbladets nyhetsrapportering. Det är dock svårt att peka ut ett särskilt mönster för hur Aftonbladet konstruerar en identitet för själva gruppen grannar, mer än att de återges vara skärrade men samtidigt lättade över att X är gripen i början av rapporteringen. Vi anser att grannarnas återgivna uttalanden har större vikt för den relation som skapas och vi kommer gå närmare in på detta i ett senare avsnitt. Emellertid så konstruerar grannarnas återgivna utsagor som tidigare nämnt en identitet för X. Att de tar avstånd från X, nämner att de tycker att det har varit hemskt att bo granne med honom samt att de är i chock går att likna vid den beteckning som Brune (2004) kallar Den kusliga, eftersom påståendena styrker den uppfattningen. Grannarna blir en normalpunkt för vad Den egna identiteten är, och således representerar X det

som är annorlunda, vilket konstruerar en identitet för både Svenskhet och det som presenteras som det främmande, där X representerar det främmande. Denna föreställning om en överlägsen västerländsk identitet går att koppla samman med teorier om postkolonialism och etnocentrism, eftersom X implicit presenteras som underlägsen Den egna kulturen.

Samma gäller för de som i texten tillåts agera som experter - deras återgivna uttalanden konstruerar en identitet för X snarare än för sig själva, och Faircloughs (1995) syn på makthavare i en diskurs går att koppla till detta då Aftonbladet belyser dem som auktoriteter och deras återgivna uttalanden presenteras som fakta.

Familjen och vännerna till X får tillåtelse att komma till tals i de artiklar som publiceras under den period som vi har benämnt som *efter*, och i samband med att Xs identitet har omkonstruerats från den som Brune (2004) betecknar som Den kusliga till den som hon kallar Offerhjälten. Familjen och vännerna agerar som en förlängning av X, och de blir en del av Offerhjälten eftersom deras handlingssfär, precis som Xs, också är mycket begränsad. Fadern skildras uttryckligen som hjälplös, vilket är ett element i Brunnes (2004) beteckning av Offerhjälten. Familjen och vännernas återgivna uttalanden hjälper till att konstruera identiteten som Offerhjälte för X, och rapportering såsom att familjen tackar svenska medier styrker Aftonbladets roll som Hjälpare.

7.2 Relationer

De relationer som vi har funnit under undersökningen av materialet går mycket hand i hand med de identiteter som konstrueras för de inblandade i texterna. Vi kommer nedan presentera de relationer vi funnit.

I början av rapporteringen förefaller ett tydlig samband mellan de auktoriteter som Aftonbladet presenterar som experter och X; auktoriteter får tillåtelse att uttala sig i artiklarna, och således ges de tillåtelsen att uttrycka vad som är viktigt respektive oviktigt. Eftersom auktoriteterna får tillåtelsen att ta plats leder det till att en social relation konstrueras. Polisen och andra myndigheter har på samma sätt getts tillåtelsen att ta plats i rapporteringens början, vilket ger dem samma makt genom konstruktionen av en social relation. Detta

stämmer även in på Faircloughs (1995) tankar om att valet av en representation framför en annan är ett uttryck av makt. De återgivna uttalanden som bland annat Säpochefen och inrikesministern gör läggs stor fokus vid och presenteras som sanning, vilket också skapar en social relation. Samtidigt som auktoriteter ges tillåtelsen av Aftonbladet att ta plats, så ges X inte det. Det skapar således en avsaknad av social relation till honom.

När X sedan blir frikänd så förändras diskursen. Fokus ligger då på X och vad han har att säga; vederbörande intervjuas och hans återgivna uttalanden presenteras med subjektivitet och som sanning, men det är fortfarande Aftonbladet som har makten att välja vad som återges och på vilket sätt. X förbinds med sina uttalanden, vilket konstruerar en social relation. Att X nu ges tillåtelse att ta plats skapar också en social relation. Under rapporteringens lopp intervjuas även X familj och vänner, och deras uttalanden återges också med subjektivitet, och de ges tillåtelse att ta plats. Att de blir presenterade på detta sätt skulle kunna bero på att de blir intervjuade efter att misstanken om förberedelse till terrorbrott avskrivs från X, och att familjen och vännerna således blir en förlängning av Xs identitet och hans tillskrivna sociala relation.

Aftonbladet framstår som auktoritär under hela händelseförloppet, då deras rapportering presenteras som om det vore fakta. Detta stämmer väl in i Winther Jørgenssens och Phillips (2000) tankar om att massmedier ofta använder objektiv nyhetsrapportering, vilket är gynnsamt för deras auktoritet.

7.3 Likheter och olikheter

De diskurser vi har kunnat ringa in i perioden *före* är ett återgivande av aktivt avståndstagande gentemot X av till exempel grannar. Det är emellertid tydligt att det som tidigare nämnt förekommer en diskurs i perioden *före* där X presenteras som ett hot och namnges som terrorist vilket kopplar till beteckningen Den kusliga. Det går också att likna diskursen i perioden *före* som det McEachrane och Faye (2001) kallar *säkerhetsdiskursen*. Diskursen ändras avsevärt efter att X blir frikänd från misstanken om förberedelse till terrorbrott, då vederbörande i perioden *efter* betecknas som Offerhjälte. Diskursen består då av att X återges att inte längre utgöra ett hot, utan snarare är en god person som har blivit orättvist behandlad. Nedan kommer vi resonera kring likheter

och olikheter i de olika diskurserna vi anser finns före och efter frikännandet av vederbörande.

Mycket i rapporteringen förändras när X blir frikänd men vi har funnit tre konstanta företeelser. Den första är att Aftonbladet hela tiden konstruerar sig själva som korrekta, i de analyserade artiklarna representeras de som rättrådiga och senare även som den goda Hjälparen. Aftonbladet porträtterar på så sätt sin makt på ett positivt sätt. Den andra observationen är att Sverige återges som det kapabla och goda landet, vilket är någonting som vi anser följer med i hela rapporteringen. Till en början representeras Sverige genom Säpo som jagar och sedan griper X, och det stärker på så sätt idéer om det goda samhället på ett liknande sätt som Brune (2004) beskriver. När X sedan blir frikänd så beskrivs Sverige som det goda landet genom återgivna citat från till exempel fadern och festen där grannarna återges som välkomnande med X och får på så sätt representera det svenska folket. Till sist är den tredje observationen vi gjort att X hela tiden blir förminskad med hjälp av stereotyper. X får aldrig helt tillåtelsen att ta makten över representationen av sig själv, utan fastnar innanför fasta beteckningar. Först blir X beskriven i termer som Den kusliga och efter frikännandet så blir han representerad som Offerhjälten.

Men även om X hela tiden blir representerad med hjälp av olika beteckningar så är dessa beteckningar vitt skilda från varandra. Han representeras från början som den ena extremen som Den kusliga och beskrivs som farlig, till att sedan representeras som den andra extremen Offerhjälten, där han porträtteras som hjälplös och tacksam sina hjälpare. Aftonbladet går från att beskriva honom med hans fullständiga namn till att endast använda förnamnet och visar på så sätt en familjär relation till X. Den konstruerade identiteten av X går på så sätt i rapporteringen också från att vara en representant av gruppen Dem till att tillhöra gruppen Vi. När Aftonbladet rapporterar om den fest som X anordnat porträtteras han som insläppt i det svenska samhället istället för en utomstående främling. Detta förstärks av att grannarna från en början återges som chockade och glada över att X är gripen och senare återges de istället som välkomnande gentemot honom och glada över att han har blivit frikänd. Även genren på artiklarna förändras nämnvärt, från hårda polisära nyheter till mjuka personliga populärnyheter, och med det även diskursen.

I de första artiklarna så presenteras X som 25 år gammal, men det visar sig senare att han bara är 22 år gammal. Det är svårt att spekulera i varför det blev så, kanske hade man bara gjort en avrundning uppåt, men det går också att tolka som att X framställs som farligare när han är äldre. Det skulle kunna vara som så att avrundningen uppåt kan bero på att det är så polisen formulerar sig i sin kommunikation utåt, men det är inget vi kan svara på. Det går kanske emellertid att dra en koppling till det Brune (2004) noterar i sin avhandling, där hon påpekar att kvällspressen plockar upp beteckningar från polisen, vilket vi tror stämmer in för det vi har funnit. Den tid X återges har varit i Sverige förändras också i artiklarna. I början av rapporteringen framställer Aftonbladet det som att X precis kommit till Sverige, men ju längre tiden går desto längre visar det sig att vederbörande har befunnit sig i landet. Även detta är svårt att förstå riktigt varför. Kanske tyckte man att det var mer troligt att han precis anlant eller så var det den information som polisen gav.

Den sista artikeln som handlar om skadeståndet sticker ut på många sätt, vår teori är att Aftonbladet hade gett X det lyckliga slutet i och med Bröllopet och att det därför blev besvärligt för tidningen när han då sökte skadestånd och förstörde det konstruerade sagoslutet.

7.4 Slutdiskussion

Vi kommer här att spekulera kring våra resultat och vad de kan ha för betydelse, och det vi resonerar kring har inte empiriskt stöd och ska endast uppfattas som just spekulation.

I vårt resultat tycker vi oss se två tydliga övergripande diskurser. Före frikännandet presenteras X som ett hot och namnges som terrorist vilket liknar Brunnes (2004) beteckning Den kusliga, och avståndstagandet gentemot X skulle kunna vara likt den McEachrane och Faye (2001) kallar säkerhetsdiskursen. Efter frikännandet presenteras X istället som Offerhjärte, och diskursen handlar då om att vederbörande inte längre utgör ett hot, utan snarare är en god person som har blivit orättvist behandlad. Men det bör poängteras att detta är vår tolkning och inte skall ses som ett faktum. Om vi utgår från den kritiska diskursanalysens fokus på hur diskurser blir en ideologi, kan dessa diskurser

skapa en felaktig föreställning hos läsaren, eftersom diskurser både konstruerar och reproducerar en verklighetsbild. De texter vi har undersökt gör anspråk på att säga något om verkligheten men konstruerar samtidigt verkligheten. Man kan fråga sig om den negativa representationen av X (som sedan visade sig vara grundad i felaktiga anklagelser) kommer påverka synen på andra flyktingar i och med att Aftonbladet implicit förbinder dem samman i texten, och om det i så fall kommer resultera i en slags mönsterläggning av flyktingar som ett potentiellt hot mot Vårt samhälle. Man kan också spekulera i huruvida tankar om Vi och Dem blir förstärkta av den diskurs vi funnit i perioden som vi kallar *före*, eftersom det fokuserats mycket på att rapportera om X som hotfull. Diskursen vi funnit i perioden vi kallar *efter* skapar, trots förmodade goda intentioner, en föreställning om X som hjälplös, och vi anser att det är lika mycket ett förminskande av vederbörande som den diskurs som var närvarande innan han blev frikänd. Det går också att spekulera i varför konstruktionen av X identitet förändras så drastiskt i artikeln som handlar om att X söker skadestånd. Kanske har Aftonbladet fått extern kritik för nyhetsrapporteringen om X, och att de således anser att det är ett känsligt ämne att ta i. Istället för att dra sin roll som Hjälparen till sin spets genom att till exempel göra en personlig intervju med X, så väljer de att avsluta kapitlet genom att rapportera om Xs önskan om skadestånd som om det vore vilken nyhet som helst.

Det går att spekulera i huruvida sättet Aftonbladet väljer att porträttera X grundas i rester av ett postkolonialt tänkande. Då Aftonbladet troligen inte medvetet representerar X utifrån ett etnocentriskt perspektiv, får det troligtvis ändå konsekvenser. Då nyheter i väldigt hög grad är viktiga för ett kulturellt och nationellt identitetsskapande, kan kategoriseringen av etniska grupper styrka tanken om Den egna kulturens överlägsenhet och kan sannolikt skapa en bild av verkligheten för Den egna. Att Aftonbladet omedvetet reproducerar idéer om etnocentrism kan orsaka att kategoriseringen av människor aldrig tar slut eftersom maktstrukturen upprätthålls genom att stereotyper gång på gång textualiseras.

Aftonbladet legitimerar sig själva som sanningssägare och konstruerar sig själva och sin makt på ett för dem positivt sätt. De erbjuder på så sätt en världsbild till läsaren som denne i sin tur kan uppleva som den absoluta sanningen, trots att

tidningen har ett kommersiellt intresse och en uttalad politisk inriktning. Aftonbladet använder sig av en dramaturgi för att sälja mer, men kan samtidigt också skapa uppfattningar hos läsaren som är felaktiga. Detta tycker vi kopplar samman med mönsterläggningen av unga invandrare så som Brune (2001) beskriver det, och hur nyhetsartiklarna kan vara sanna i sin kontext men likväl skapar en osann bild av verkligheten. Det går också att spekulera i om Aftonbladet kommer undan med felaktig rapportering just för att de konstruerar sig själva som korrekta, att de på ett vis riktar undan strålkastarljuset från sina felaktigheter och belyser dem på någon annan, som i detta fallet till exempel blev Säpo. Aftonbladet har rimligtvis en utgångspunkt i att det finns ett allmänintresse, men frågan är om det inte snarare handlar om ett vinstintresse i slutändan. Aftonbladet var rimligen inte det enda nyhetsmediet som återgav händelseförloppet. Troligtvis har de flesta tidningar använt sig av samma källor och därför skrivit på ett liknande vis. Som Brune (2000) beskriver det så skapas en så kallad offentlig sanning när många nyhetsmedier rapporterar på ett liknande sätt. Det kan i förlängningen göra att människor som blir exponerade för flera av dessa medier kanske inte ifrågasätter informationen för att alla medier säger samma sak, trots att allting egentligen kommer från en enda källa från början.

Sist men inte minst så anser vi att denna typ av nyhetsrapportering skapar tuffa konsekvenser för X. Han har ofrivilligt gått från att vara en privat person i den privata sfären, till att vara en privatperson i den offentliga sfären, då hans namn och utseende numera är allmänt känt i Sverige. En enkel sökning på Xs namn i en sökmotor på Internet kommer att visa en översikt av misstanken han från början förknippades med. Å andra sidan så tror vi att samma sökning på Internet kommer ge sökresultat som bekräftar Xs oskuld. Oavsett tror vi att rapporteringen med stor sannolikhet kommer att ha en stor inverkan på hans liv.

7.5 Förslag till vidare forskning

För vidare forskning anser vi att det skulle vara intressant att undersöka den diskursiva processen närmare, eftersom det berör den bakomliggande processen för skapandet av nyheter. Detta skulle kunna genomföras med hjälp av en mediologisk teori, då man också kan undersöka huruvida pressetiska

riktlinjer har följts eller ej, till exempel angående att man gick ut med Xs namn och bild. Det hade även varit intressant att undersöka effekten på läsaren av de texter vi har analyserat, för att undersöka huruvida konsekvenser av rapporteringen påverkar läsarens syn på verkligheten. Det skulle också vara intressant att uttröna mönster i nyhetsrapporteringen genom att undersöka flera fall av brottsjournalistik som har en liknande dramaturgi, där det sker en uthängning av en gärningsman som sedan visar sig vara felaktig. Att genomföra intervjuer med människor som blivit uthängda i medier hade också varit intressant, för att kartlägga deras upplevelse av rapporteringen och vad rapporteringen har gett för konsekvenser för dem i livet. Vi kan också tycka att det skulle kunna finnas ett intresse i att se om diskurserna vi funnit endast används i Aftonbladet, eller om andra nyhetsmedier använder sig av liknande diskurser, och då att kunna jämföra mellan nyhetsmedier till exempel med ett kommersiellt intresse och public service. Vi anser att det är ett väldigt intressant ämne och att det bevisligen finns många infallsvinklar, och att vi endast har undersökt en liten del av händelsen.

Referenser

- Boréus, K. (2005). *Diskriminering med ord*. (1. uppl.) Umeå: Boréa.
- Brune, Y. (2000). *Stereotyper i förvandling: svensk nyhetsjournalistik om invandrare och flyktingar*. Stockholm: Utrikesdep., Regeringskansliet.
- Brune, Y. (red.) (2001). *Mörk magi i vita medier: svensk nyhetsjournalistik om invandrare, flyktingar och rasism*. Stockholm: Carlsson.
- Brune, Y. (2004). *Nyheter från gränsen: tre studier i journalistik om "invandrare", flyktingar och rasistiskt våld*. Diss. Göteborg : Univ., 2004. Göteborg.
- Ekström, M., & Larsson, L. (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur, 2010 (Ungern).
- Fairclough, N. (1995). *Media discourse*. London: Edward Arnold.
- Findahl, O. Davidsson, P. (2015). *Svenskarna och internet*. Stockholm: Internetstiftelsen i Sverige
- Gee, J.P. (2011). *An introduction to discourse analysis: theory and method*. (3rd ed., [rev. and updated]). New York: Routledge.
- Hartley, J. (1996). *Popular reality: journalism, modernity, popular culture*. London: Arnold.
- Hultén, G. (2006). *Främmande sidor: främlingskap och nationell gemenskap i fyra svenska dagstidningar efter 1945*. Diss. Stockholm : Stockholms universitet, 2006. Stockholm.
- Höijer, B. (2011). *Social Representations Theory: A New Theory for Media Research*. NORDICOM Review, 32(2), 3.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (3. [rev.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Mediearkivet. (uå). *Mediearkivet - Retriver*. Hämtad 2015-04-23, från <http://www.retriever-info.com/sv/category/news-archive/>

McEachrane, M. & Faye, L. (red.) (2001). *Sverige och de Andra: postkoloniala perspektiv*. Stockholm: Natur och kultur.

Moscovici, S., & Duveen, G. (2000). *Social representations : explorations in social psychology*. Cambridge : Polity, 2000.

Mälardalens högskola. (2012). *Reliabilitet*. Hämtad 2016-05-09, från <http://www.mdh.se/student/minastudier/examensarbete/omraden/metoddoktorn/metod/reliabilitet-1.29074>

Nationalencyklopedin. (2016a). *Diskurs*. Hämtad 2016-05-10, från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/diskurs>

Nationalencyklopedin. (2016b). *Etnocentrism*. Hämtad 2016-05-10, från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/etnocentrism>

Novak, A (2016). Utredarens förord. I O. Westlund redaktör (Red.), *Människorna, medierna & marknaden Medieutredningens forskningsantologi om en demokrati i förändring* (s. 5). Stockholm: Wolters Kluwers.

Said, E.W. (2003[1979]). *Orientalism*. London: Penguin.

SOU 2005:56 *Det blågula glashuset - strukturell diskriminering i Sverige. Betänkande från utredning om strukturell diskriminering på grund av etnisk eller religiös tillhörighet*. Stockholm: Justitiedepartementet

Thörn, H., Eriksson, C. & Eriksson Baaz, M. (red.) (1999). *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa.

Vetenskapsrådet (2011). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Bilagor

Analysmaterial från Aftonbladet

Stred för IS - jagas i Sverige. (2015, 19 november)

Bott här i veckor. (2015, 20 november)

Faran är inte över. (2015, 20 november)

'Aldrig att han skulle hjälpa IS'. (2015, 21 november)

X, 22: Jag mår bra. (2015, 23 november)

Bjöd in hela bygden. (2015, 12 december)

Firades från terror - kräver en miljon. (2016, 22 januari)